

Nr 39
43^e jaargang
20-9-88

Kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 7

PAARDEN
IN DE STRIP

MAX & CATI

GEVAARLIJKE VLUCHT

PRIJSVRAAG:
JULIE, KLAARTJE, CECILE...

POK

40 F — NEDERLAND f 2,65

3792237010002 06800

Brievenpost:

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:

Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.

Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.

Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Strips en zakgeld

Hoi Kuif, toen ik enkele weken geleden (toevallig) een boekhandel binnenging en de nieuwe 'Lombarders' bekeek, keek ik (weer toevallig) naar het prijskaartje: 145 Belgische frank godnogoet! Zeg nu zelf is een prijsverhoging van 25 fr. niet wat overdreven? Niet dat ik een gierigaard ben - ik ben 15 jaar en krijg 120 fr. zakgeld per week - maar dat wil zeggen dat ik nu 2 weken moet sparen om een Lombard-strip te kunnen kopen. En dat terwijl de concurrentie gemiddeld 120 tot 130 fr. vraagt én dezelfde kwaliteit biedt.

Over kwaliteit gesproken, sinds de extra-lange verhalen zijn verdwenen en er Amerikaanse comics voor in de plaats zijn gekomen, verneert Kuifje zichzelf. Ons Belgenlandje puilt uit van het talent en meneer de hoofdredacteur vindt het blijkbaar beter deze, in het geheel niet humoristische strips, in het eens meest fantastische stripblad ter wereld te plaatsen. Let wel, dit 'eens meest fantastische' is wel degelijk verleden tijd. Ooit waren de scenario's van ALLE, in de Kuifje verschenen stripverhalen geniaal, maar nu is de inspiratie blijkbaar zoek.

En dan nu een vraagje:

Jullie zeggen wel steeds dat een herpublicatie van oude Kuifje verhalen geen zin heeft, maar toch verscheen in de Franse Kuifje (om precies te zijn, nr 161 van 1978) de originele versie van 'De blauwe Lotus'. Kunt u hiervoor een verklaring geven? Ik hoop in ieder geval dat het blad zijn vroegere peil terug zal bereiken, anders zie ik het toch maar als geldverspilling om de Kuif verder aan te schaffen!

Ciao, J. Holsbeek
Berchem, België.

Ha! J. te H, Allereerst dit: dat 'Hoi Kuif' is natuurlijk misplaatst als je aan Dommel schrijft. EEN BEETJE RESPECT GRAAG JA?!?! En dan je op- en aanmerkingen: Ach ja, die prijzen van stripalbums zijn een bekend probleem; gemaakt voor kinderen, jongeren, worden ze veelal (behalve in de uitverkoop; toevallig - tip 1!) verkocht tegen zeer volwassen prijzen! Maar we leven (toevallig) nu eenmaal in een tijd dat alles steeds duurder wordt om uiteenlopende redenen (vroeger waren vaak de lonen van werknemers de oorzaak en nu lijkt dat wat anders te liggen, alweer toevallig). Als uitgever heb je te maken met een groot aantal kosten van auteurs tot productie en distributie, als die veranderen i.c. verhoogd worden, sta je als uitgever van niet-al-te-populaire-strips al snel voor de beslissing een uitgave duurder te maken of ermee te stoppen. Dat laatste heeft voor veel mensen nogal wat consequenties, zodat vaak toch voor het eerste gekozen wordt. Dat is maar goed ook, anders zaten we binnen vijf jaar alleen nog met zo'n twintigtal populaire strips

en was de rest verdwenen! De oplossing (tip 2) lijkt dan ook (hoe moeilijk ook) een forse zakgeld verhoging of striptoeslag! Misschien dat je in de onderhandelingen met je ouders het argument aan kunt voeren dat goede strips, mits goed gekonserveerd, later steeds meer geld waard worden. Als ze er om wat voor moverende reden dan ook niet intrappen, zul je (tip 3) zeer selectief keuzes moeten gaan maken. Door bv alleen alle Lombards-albums aan te schaffen (grapje, niet boos worden!) Ook kun je (tip 4.) je heil zoeken op de tweedehandsmarkt, met wat geduld zul je bijna alle albums daar mettertijd in goede staat, tegen een redelijk bedrag kunnen krijgen! Afijn, je ziet maar, sukses! En... blijf in ieder geval strips lezen!

Verband tussen prijsverhoging en kwaliteit bestaat praktisch niet. Koffie, brood, melk, suiker en benzine zijn er bv. ondanks twintig jaar prijsverhogingen nooit op vooruit gegaan, ozo! En ook de concurrentie heeft inmiddels haar prijzen aangepast, misschien waren we wat te progressief! Wat talent betreft geldt ook al een oud verhaal: er zijn genoeg mensen die in welke stijl dan ook weergaloos kunnen tekenen, alleen een stripverhaal moet toch in de eerste plaats een verhaal zijn (op een boek met mooie plaatjes ben je al snel uitgekeken) en daar zit 'm de kneep! Goede scenaristen zijn uiterst schaars! Roept u maar! Dat je Kuifje 'het eens meest fantastische stripblad ter wereld' noemt is een waanzinnig compliment, dat een beetje zuur is voor ons nu, maar dat alle scenario's geniaal waren is natuurlijk, zo ja geen onzin, dan toch in ieder geval herinneringsverfraaiing!

En inspiratie is er dus wel genoeg, maar de eisen die tegenwoordig aan strips gesteld worden (met veel televisiezers, computers en video) liggen natuurlijk wel anders dan vroeger! En dan dat vraagje, alweer 'geekel' rond 'de blauwe Lotus', (wat hebben jullie daar toch mee, wij weten ook wel dat dat een fantastisch verhaal is hoor!). Daarover deelt Kuifjoloog Drs. Har Brok uit Amsterdam ons mee dat je er faliekant naast zit: De blauwe Lotus werd (prachtig ingekleurd overigens, waardoor een soort krantenstrip-effect werd verkregen) in 1975 en 1976 in de

Franse Kuifje (Tintin) herdrukt en in 1976-1978, dus jouw periode: De Scepter van Ot-tokar, zo die zit! Moet je nog peultjes? Hoe dan ook dat is inmiddels bijna een eeuw geleden nu en alle Kuifje - verhalen zijn inmiddels toch prachtig in facsimile uitgegeven, niet? En tenslotte als je een goed koopman bent (tip 5), blijf je in ieder geval geabonneerd op Kuifje want langzamerhand wordt het blad weer steeds beter (in oktober komt bv Thorgal alweer terug) en als je de album prijzen omrekenet blijf je goedkoop uit!

CIAO, CAPOI, DOMMEL

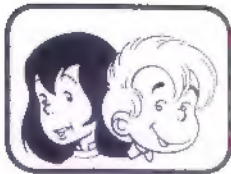
Dank u beleefd!

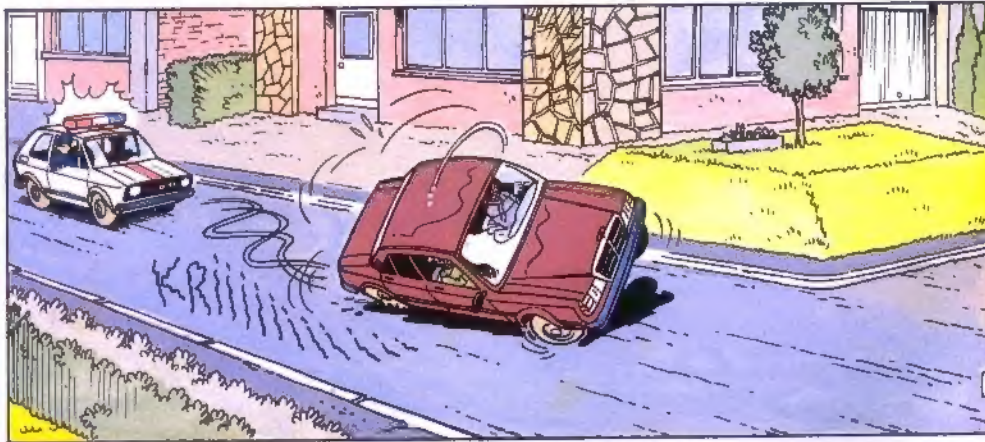
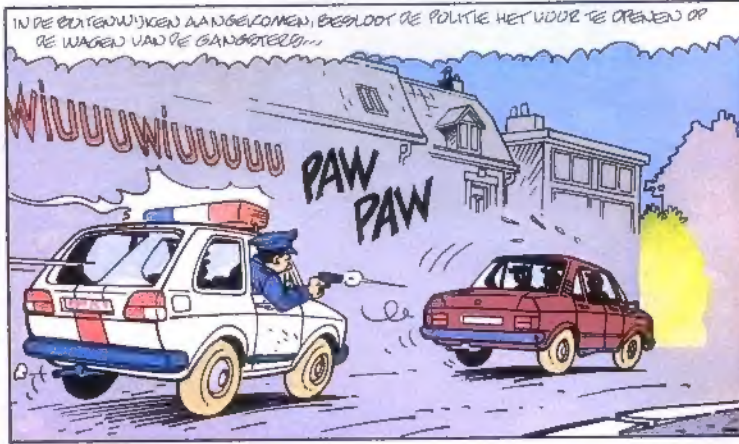
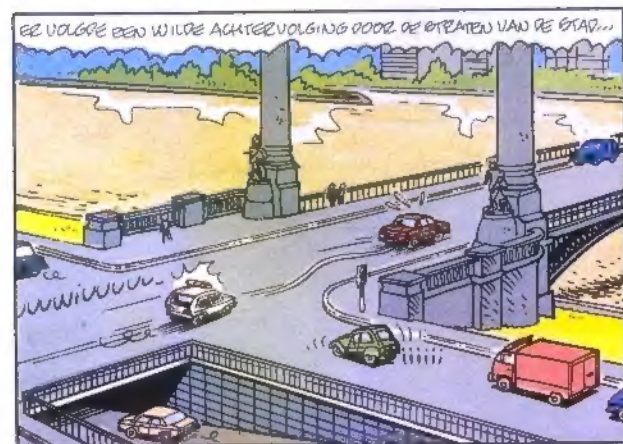
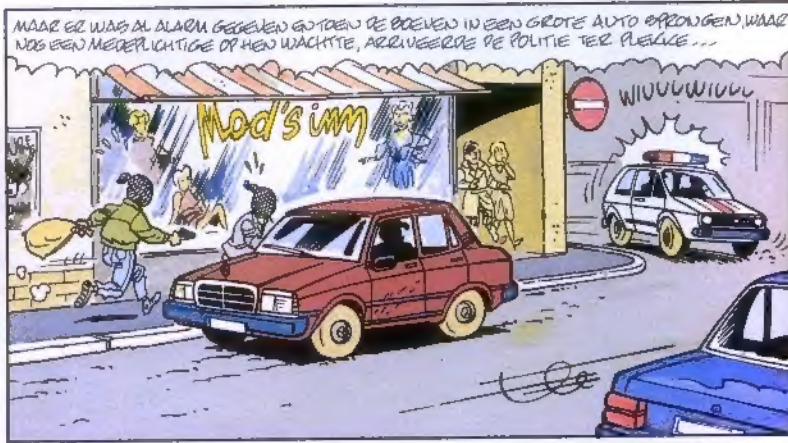
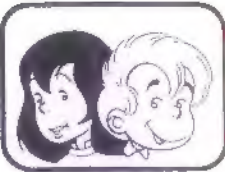
Geachte heer (DOMMEL?), Kunt u mij antwoord geven op de volgende vragen: 1. Wanneer komt no. 20 De Gijselaars van de gele Schaduw van Bob Morane uit? 2. Is de special-Clifton en in de Auteursreeks E.P. Jacobs nog verkrijgbaar? Zo niet komen er dan heruitgaven van? 3. Komen er heruitgaven van Pechvogel? 4. Wordt de reeks Ray Ringo van W. Vance nog voortgezet? 5. Worden deel 3 en 4 van Tante Zenobie ook opnieuw uitgegeven? 6. Is het mogelijk dat u mij uw nieuwste catalogus kunt toezenden? Ik hoop dat u deze vragen kunt beantwoorden, in afwachting hiervan, verblijf ik.

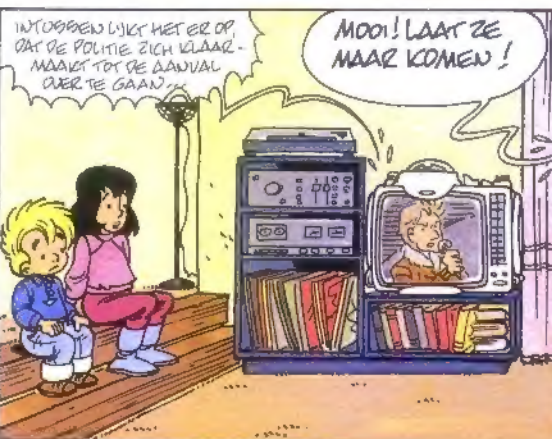
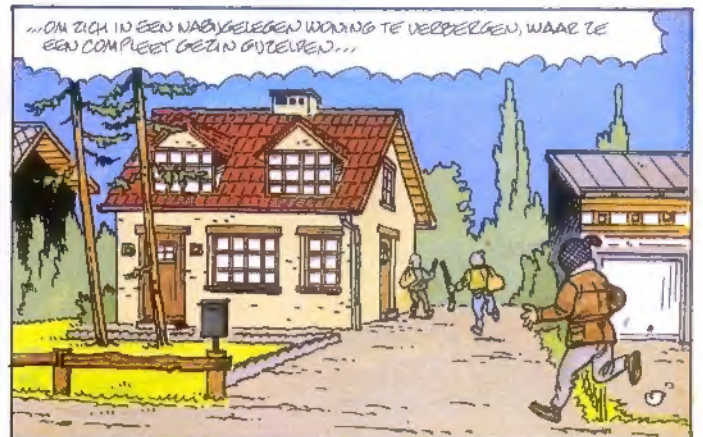
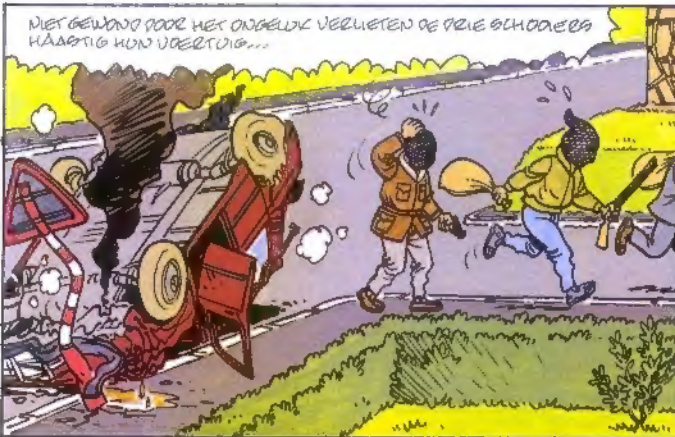
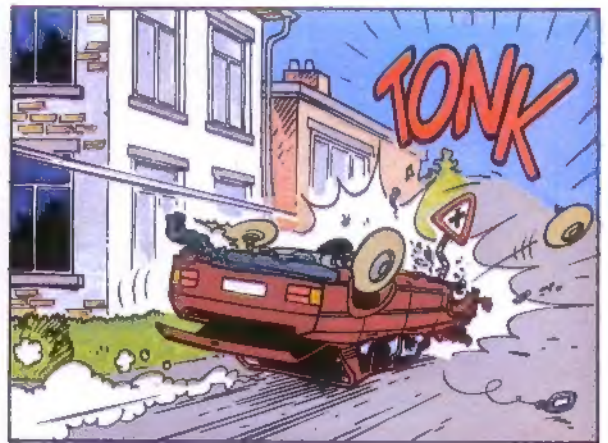
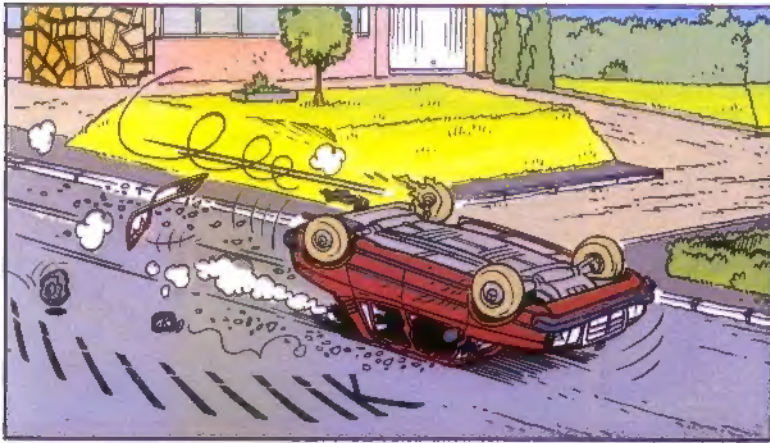
Hoogachtend,

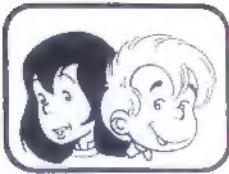
A.v.d. Velden,
Spijkenisse Nederland.

Ik heb zelf maar DOMMEL ingevuld, want ik ben tenslotte de enige HEER HIER op de redactie, vat u? Maar rap naar de vraagjes. 1. Is al uit inmiddels! 2. Special Clifton is nog verkrijgbaar. Auteursreeks E.P. Jacobs is uitverkocht en wordt niet herdrukt ook. Dat wordt dus 'payen' bij de stripantkwariaten. Jammer, maar helaas! 3. Pechvogel-heruitgaven staan voorlopig niet op stapel! 4. Ray Ringo wordt niet meer voortgezet. 5. Tante Zenobie wordt niet verder opnieuw uitgegeven. (dus zie 2.) Al met al hebben we u dus niet veel vrolijkheid te bieden. Tabé ouwe Reus!

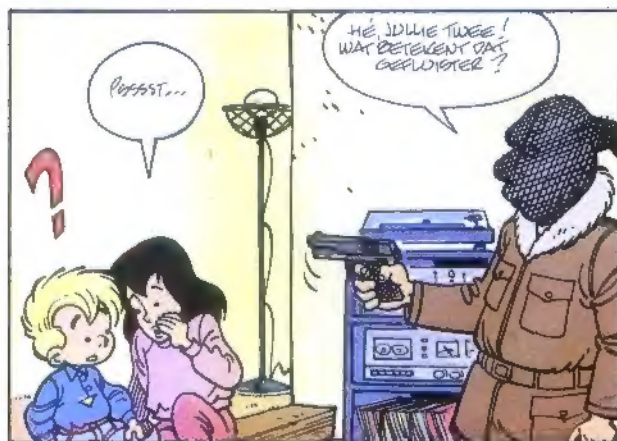
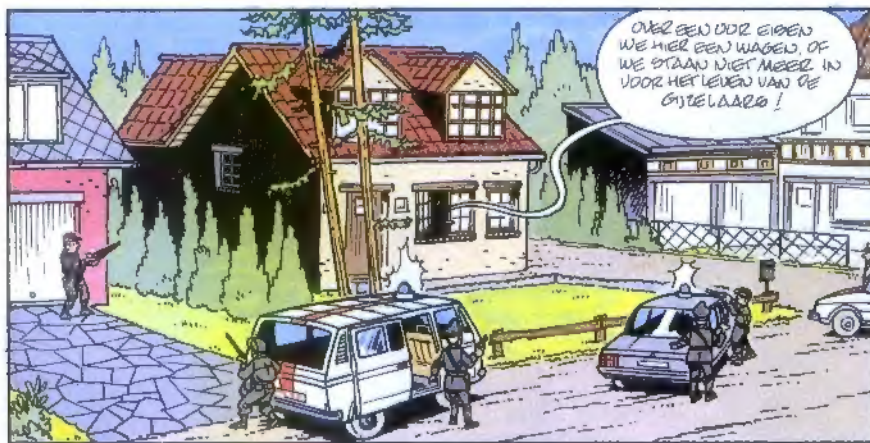
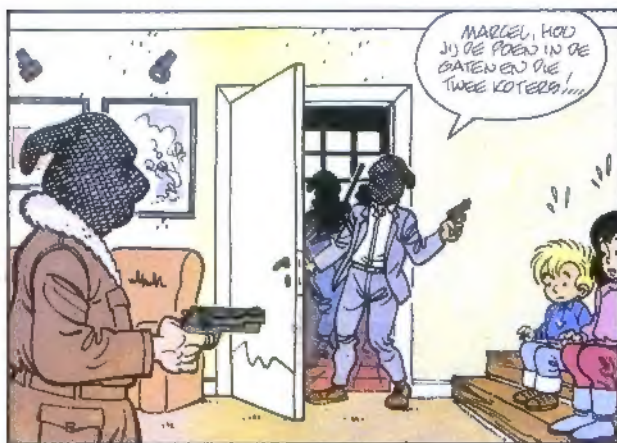
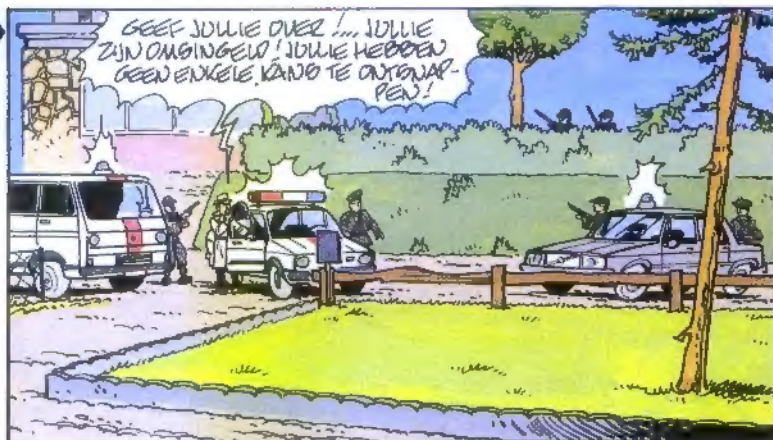

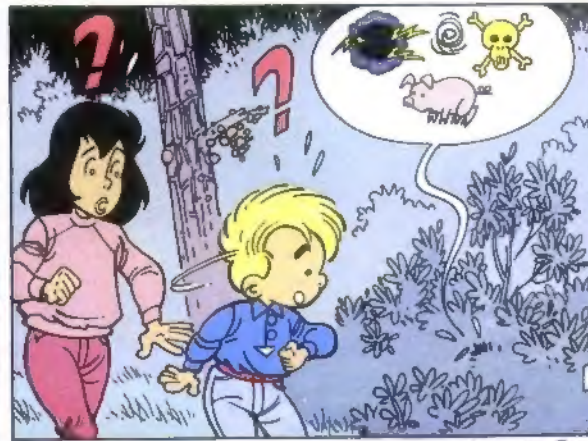

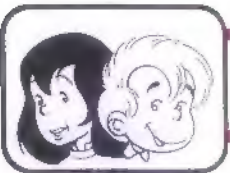

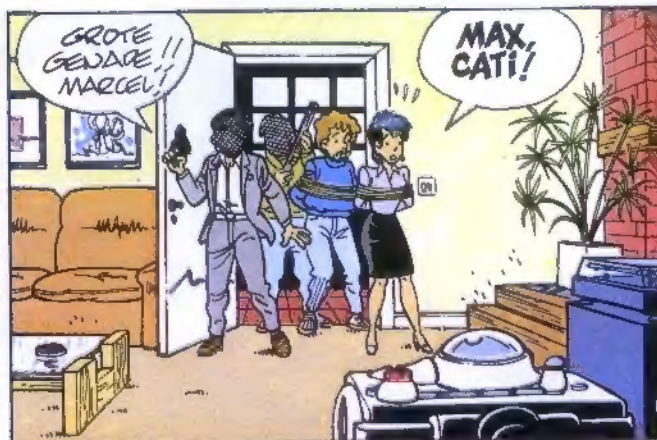
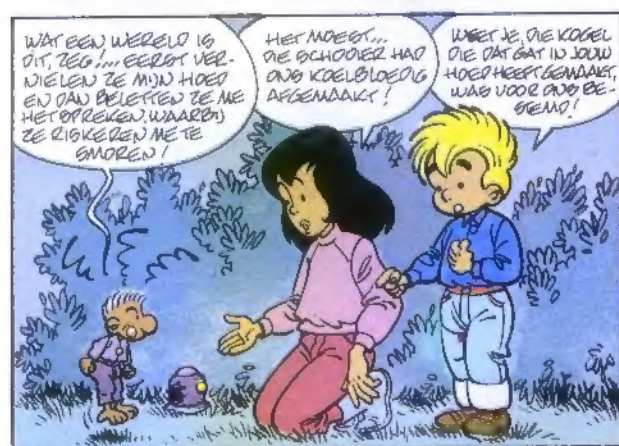
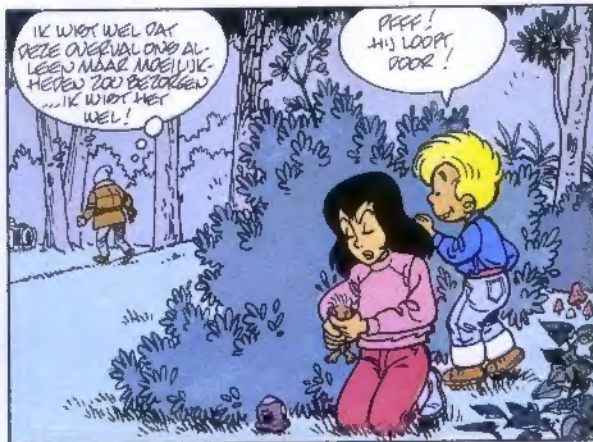
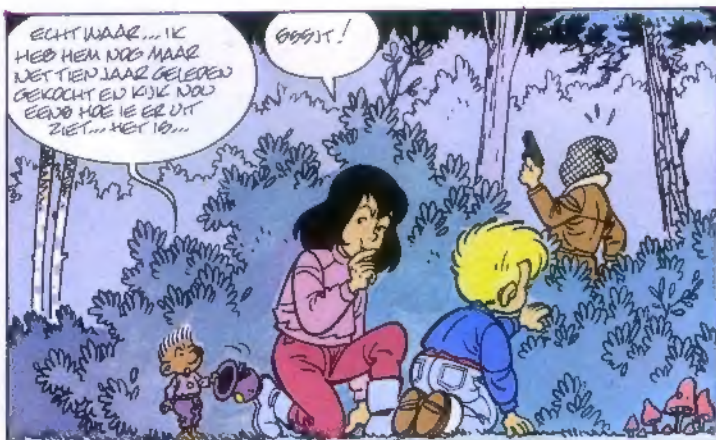
MAX & CATI

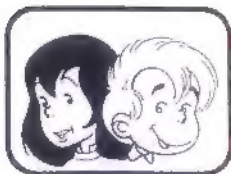

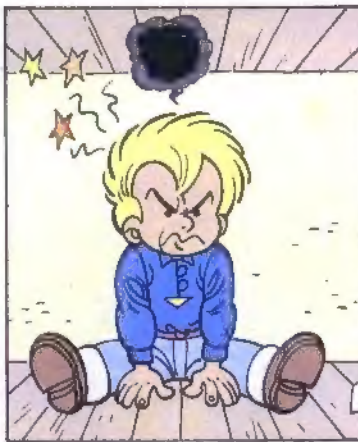
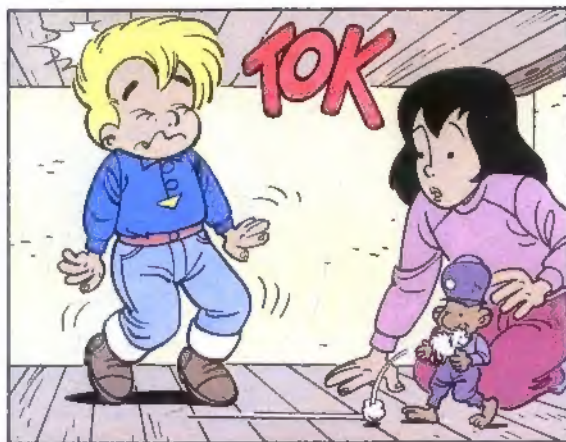
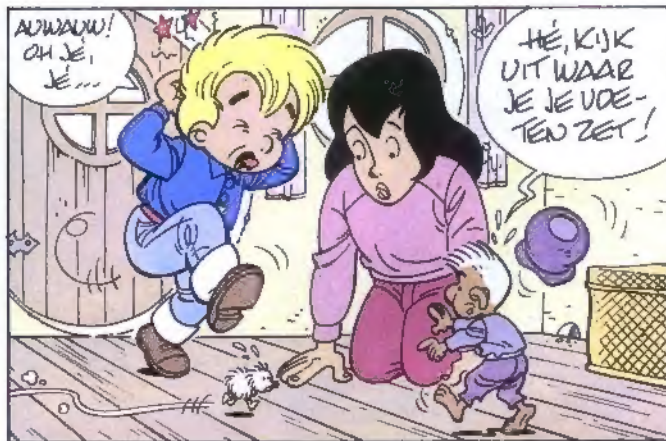
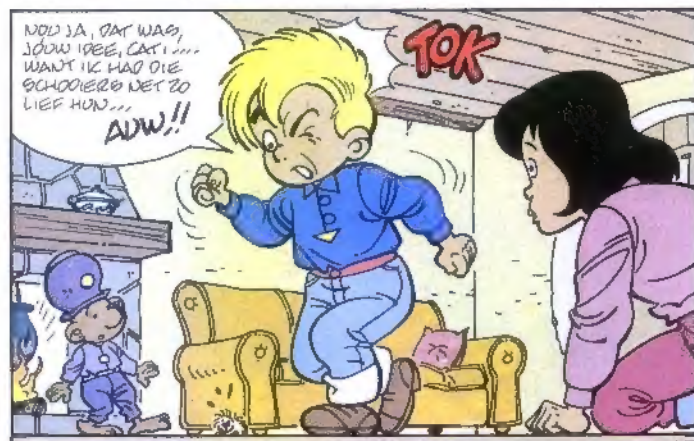
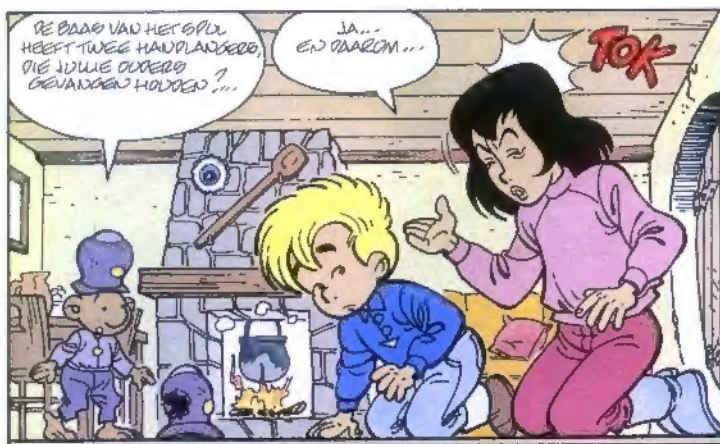
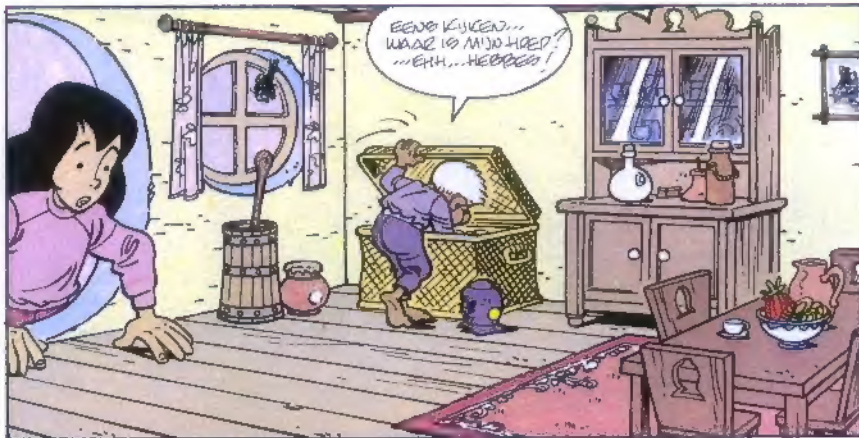
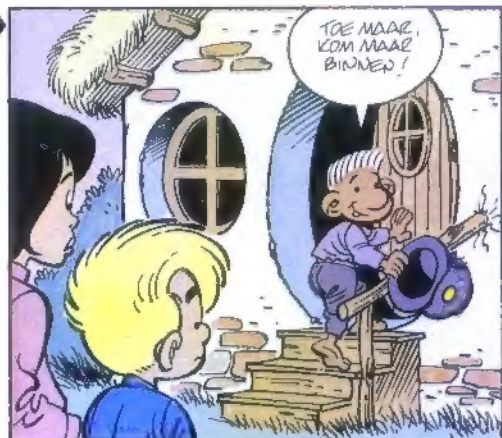
MAX & CATI

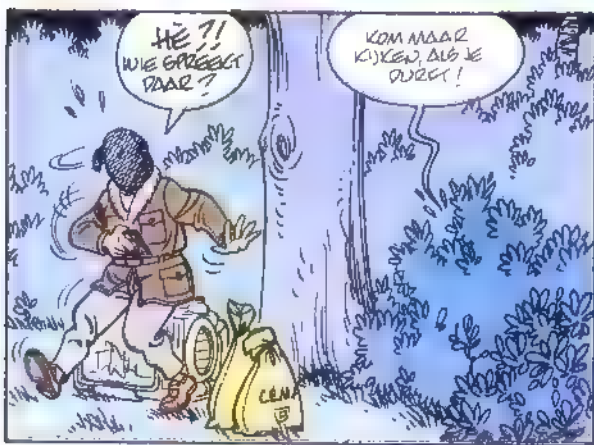
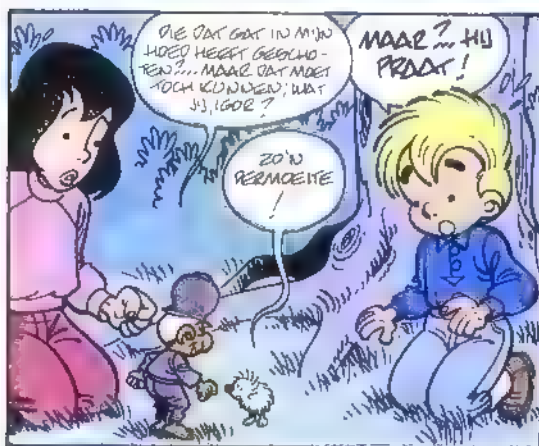
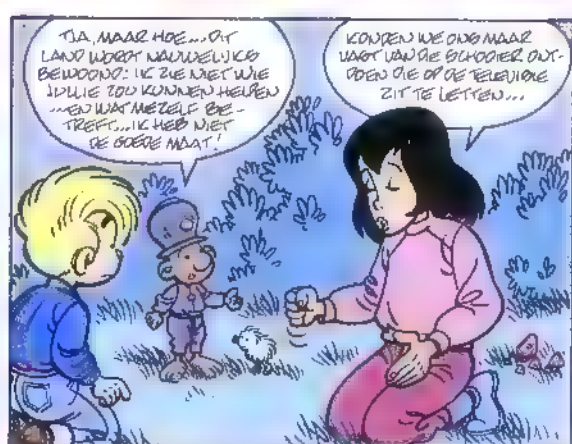
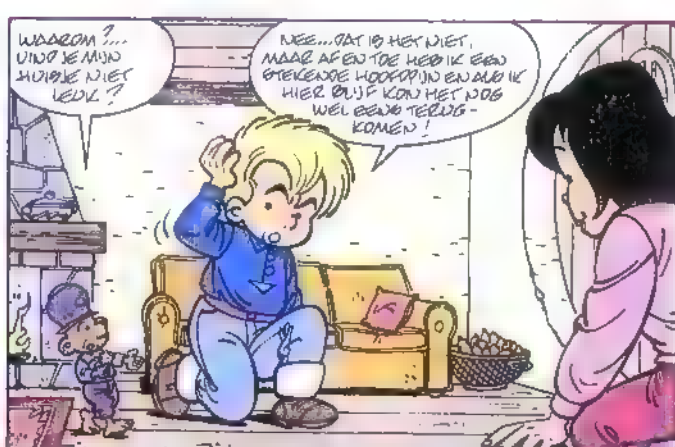
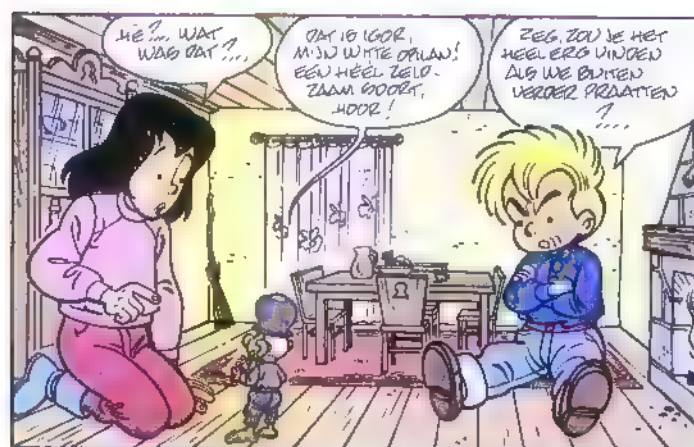

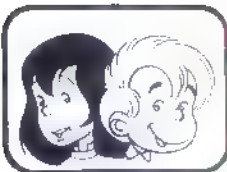

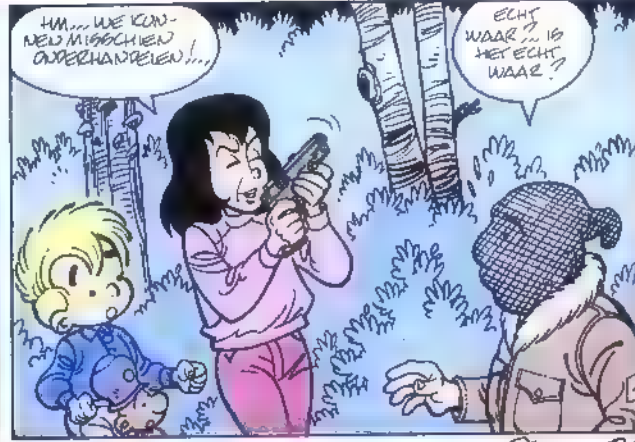
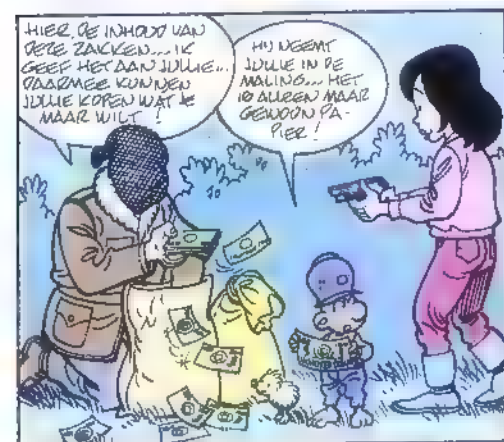
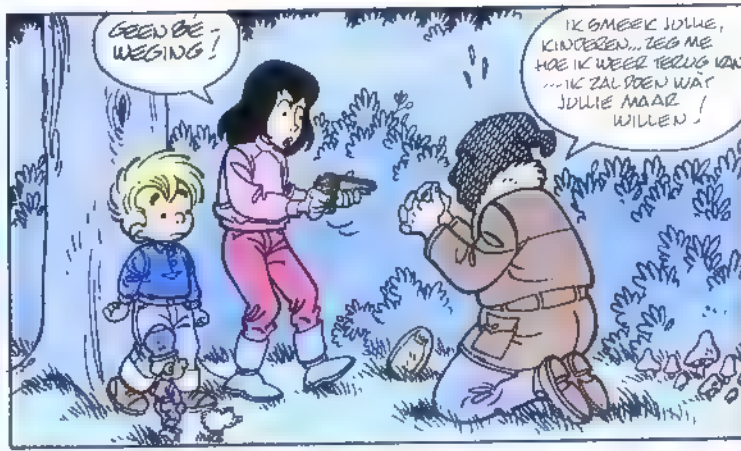
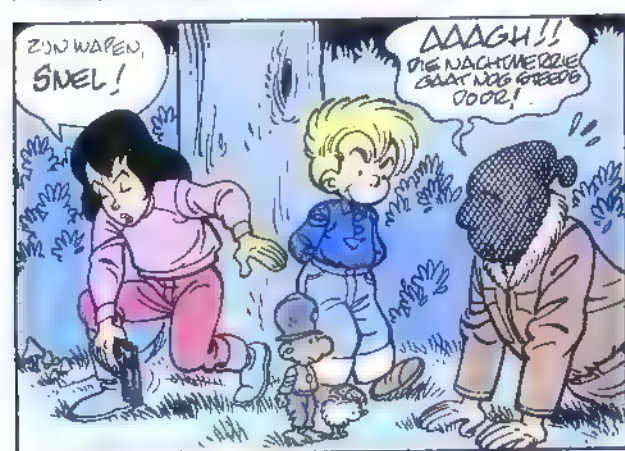
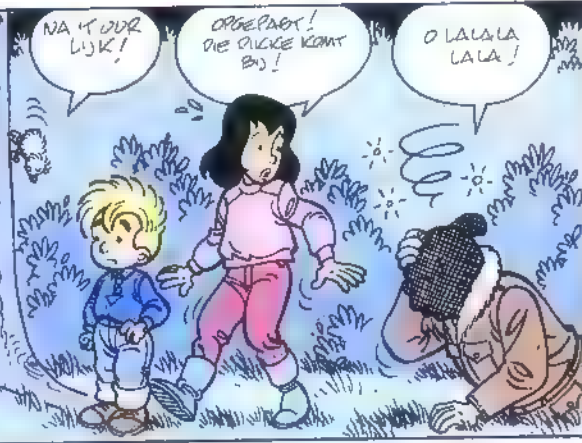
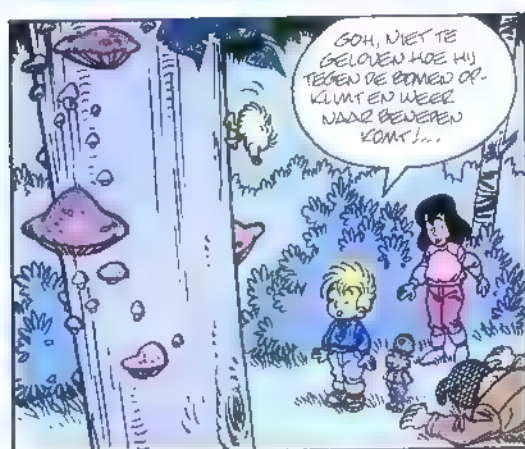
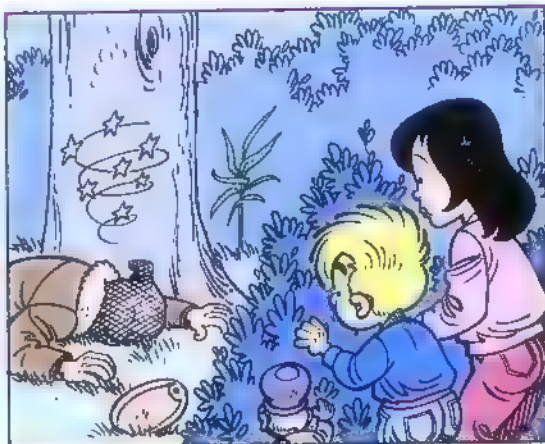
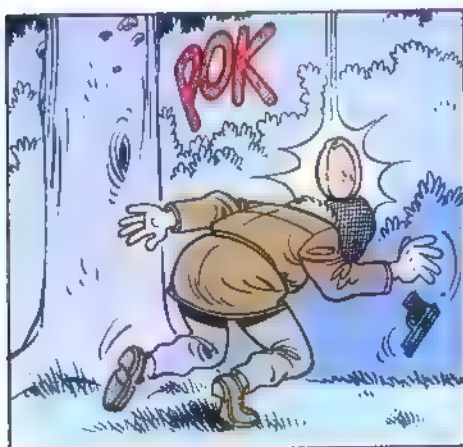
MAX & CATI

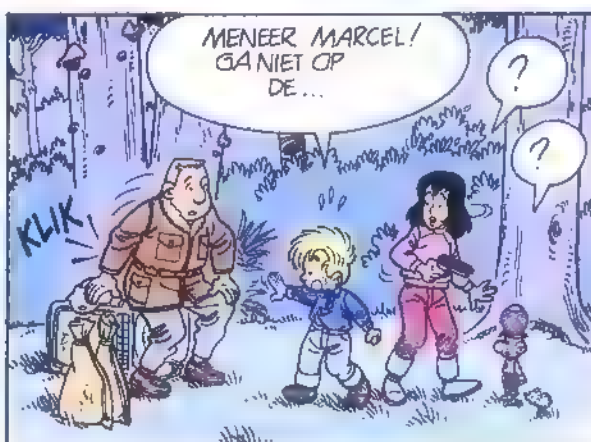
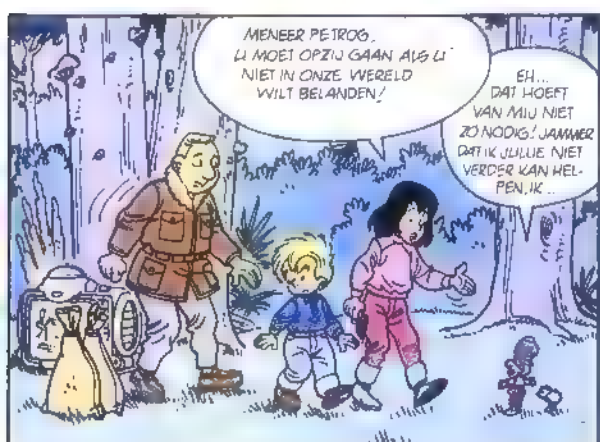
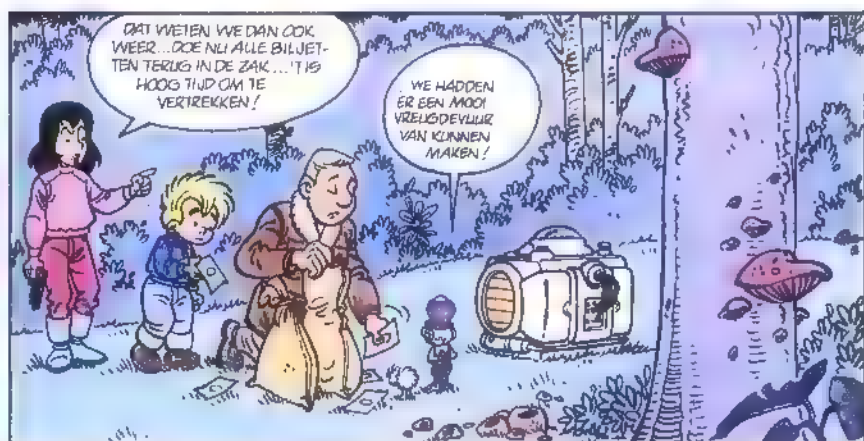
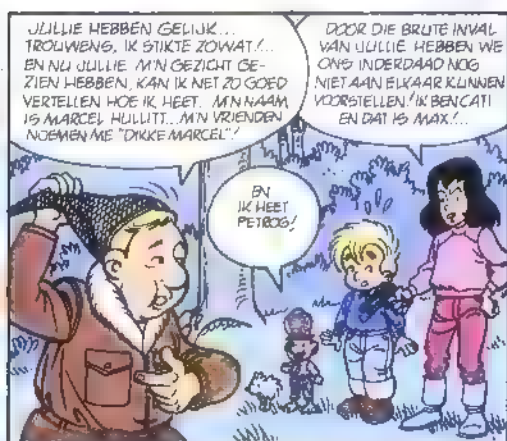
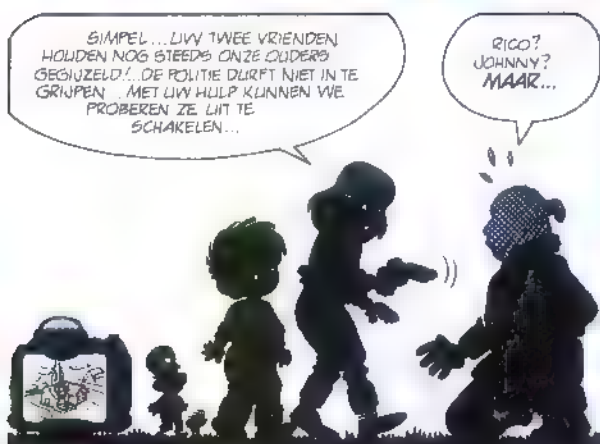
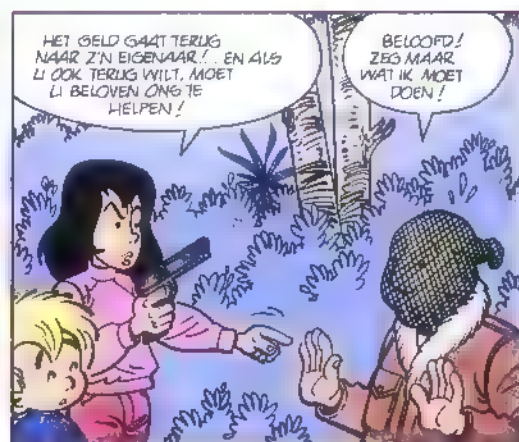
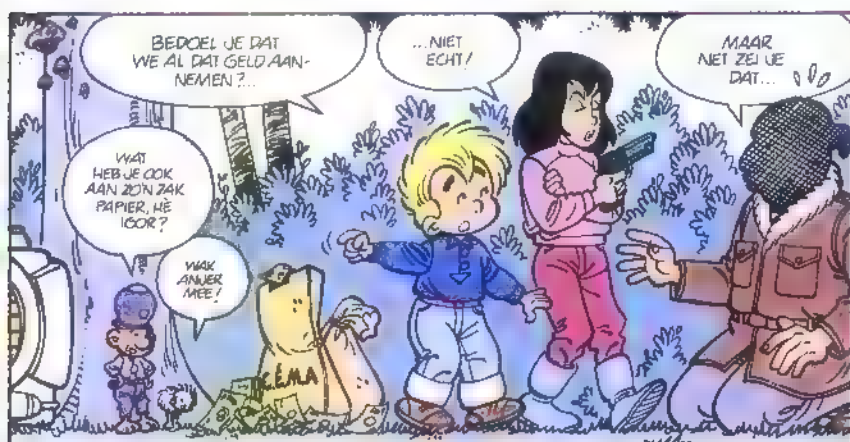

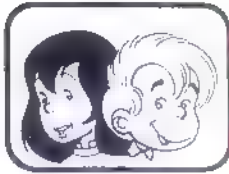

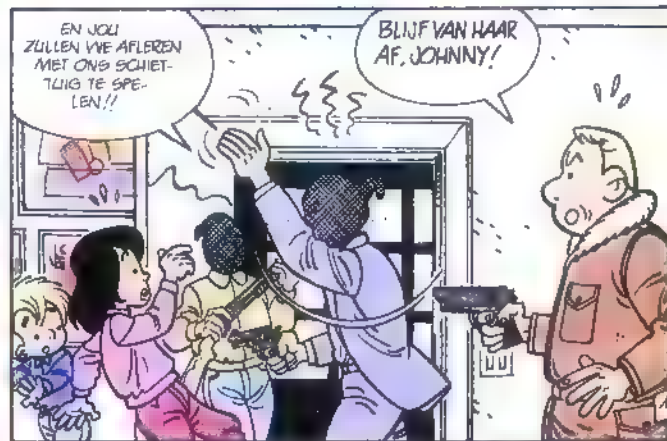
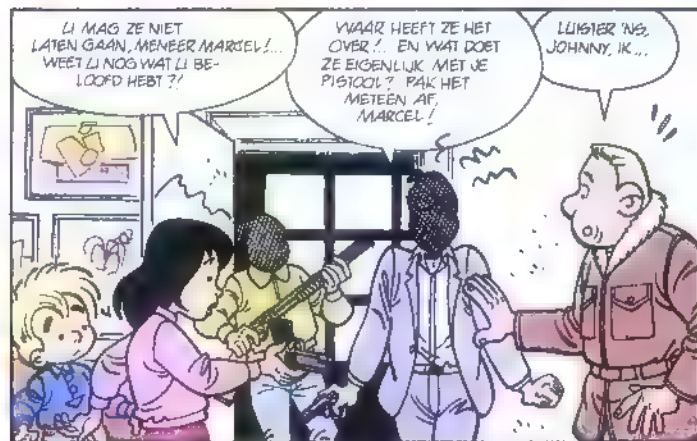
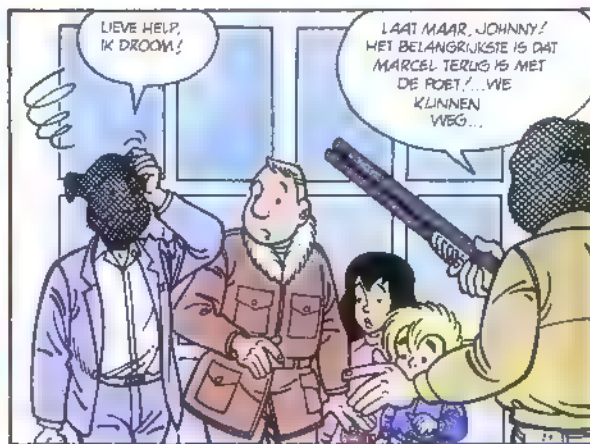
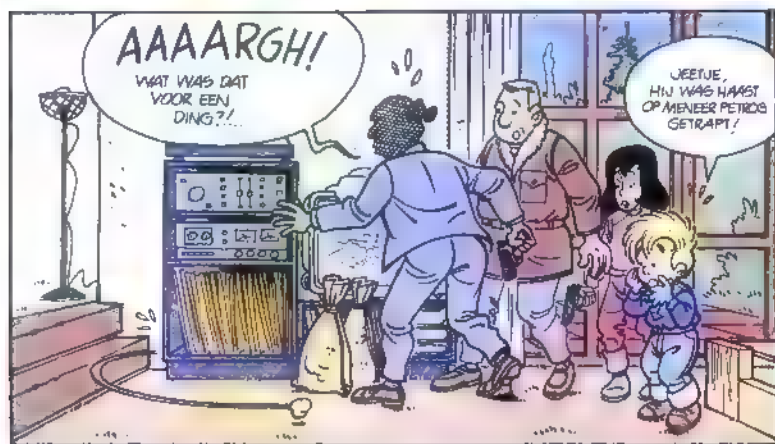
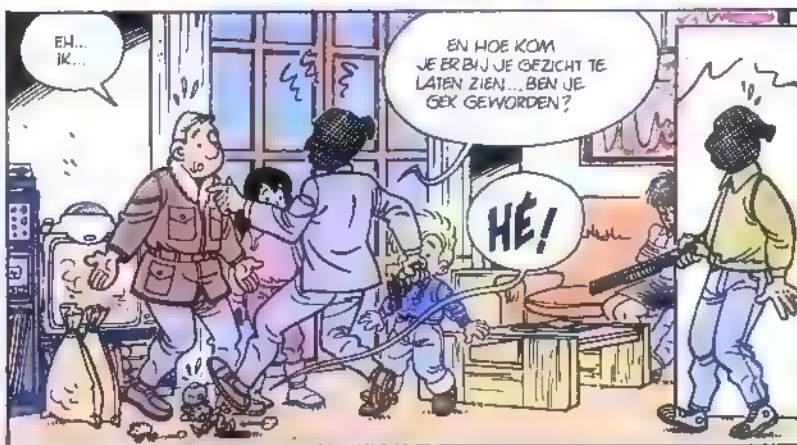
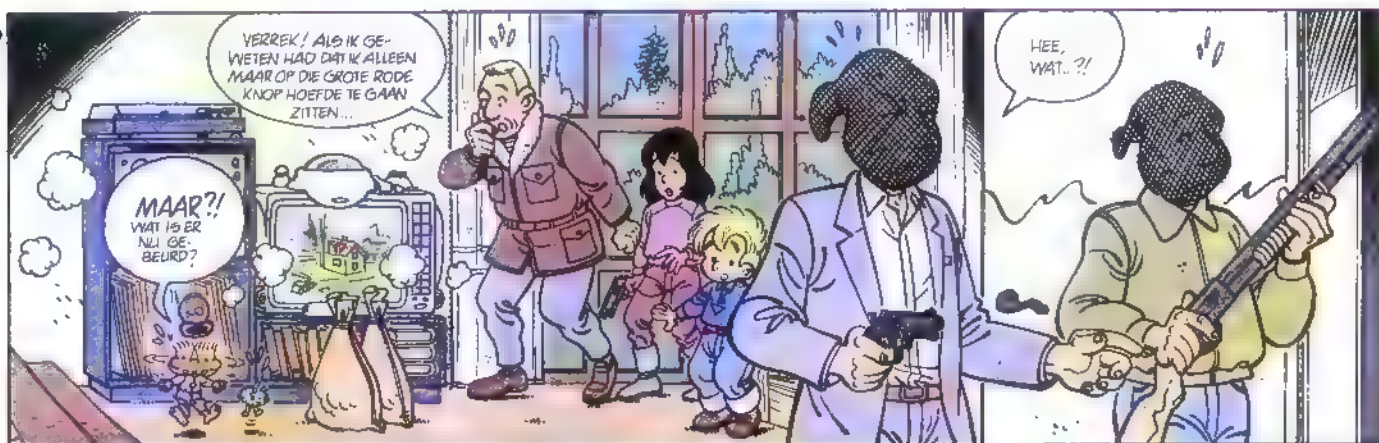
MAX & CAT

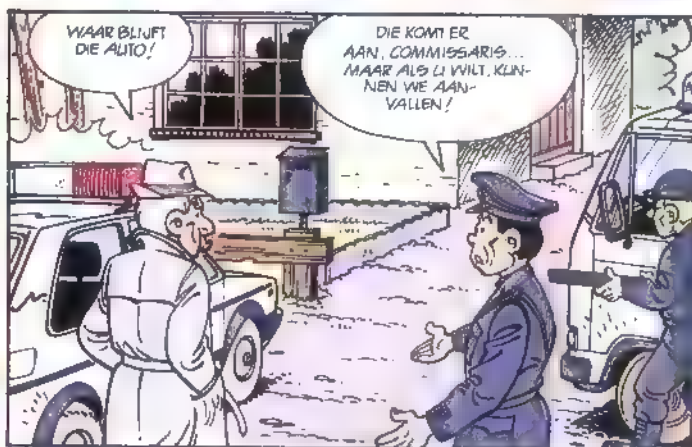
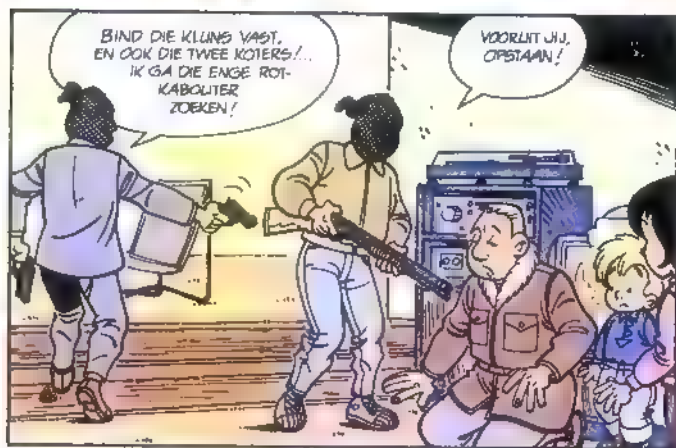
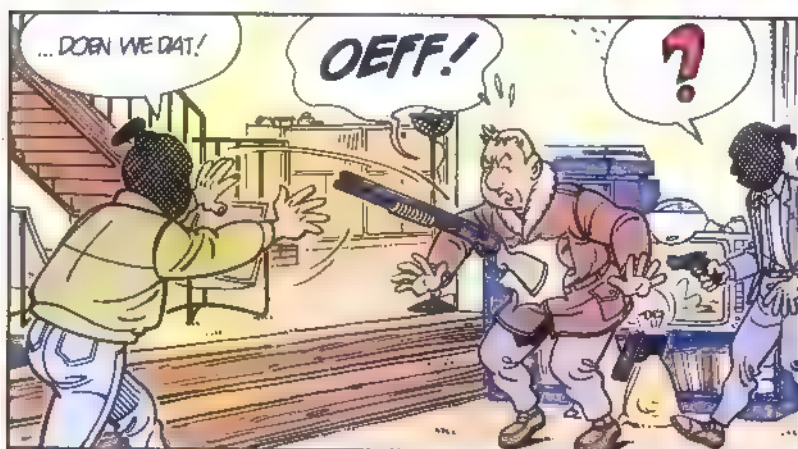
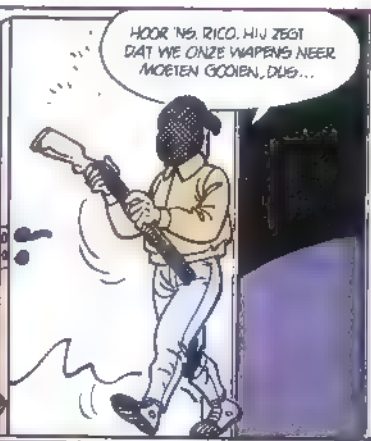

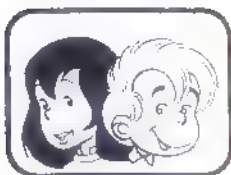

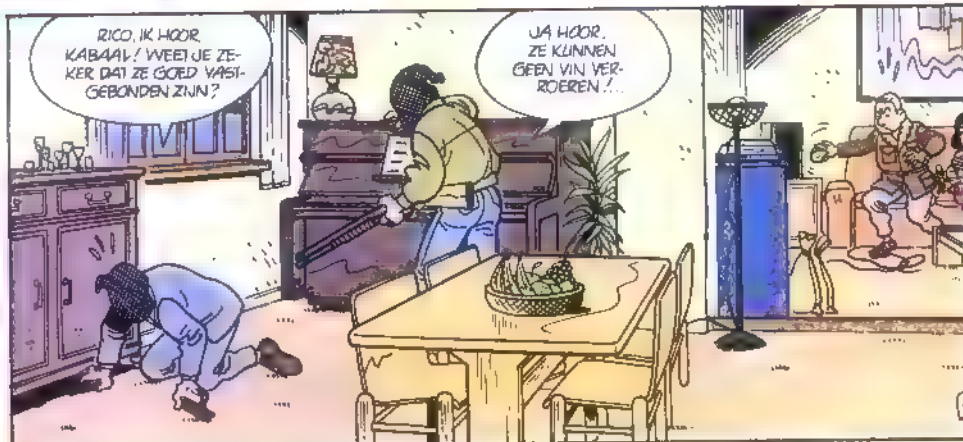
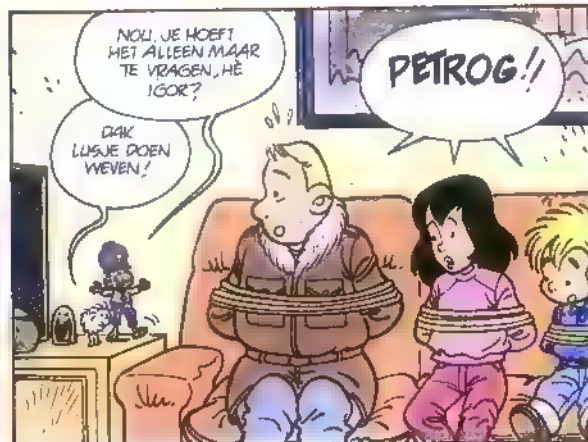
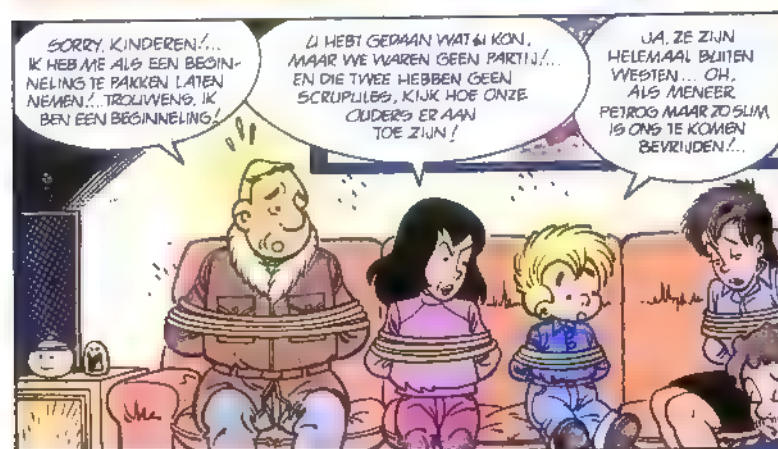
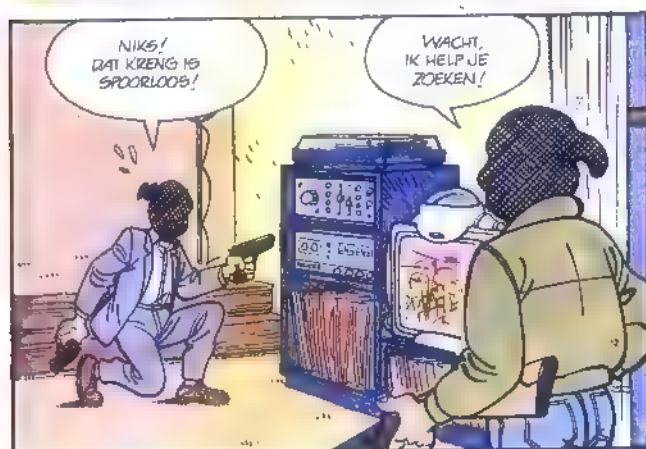
MAX & CATI

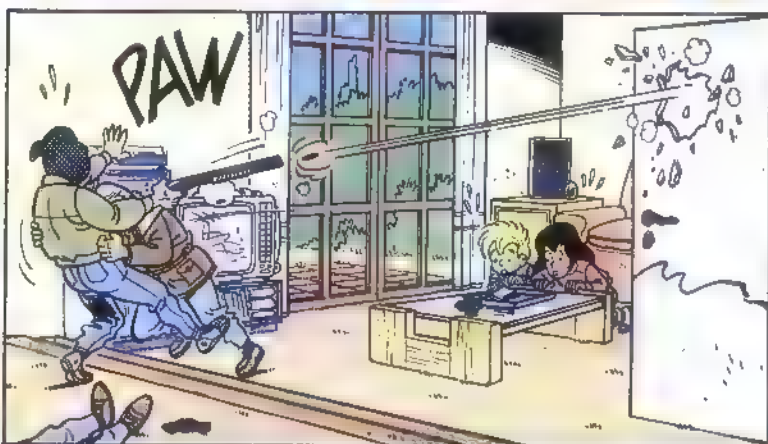
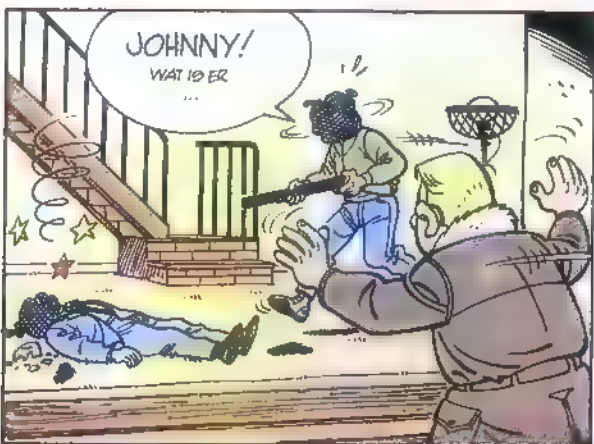
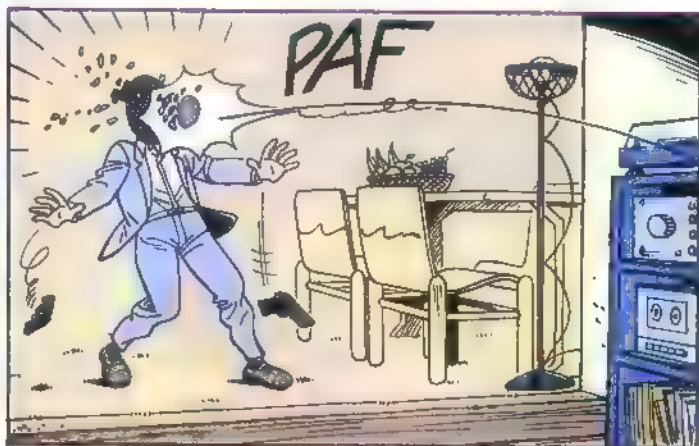
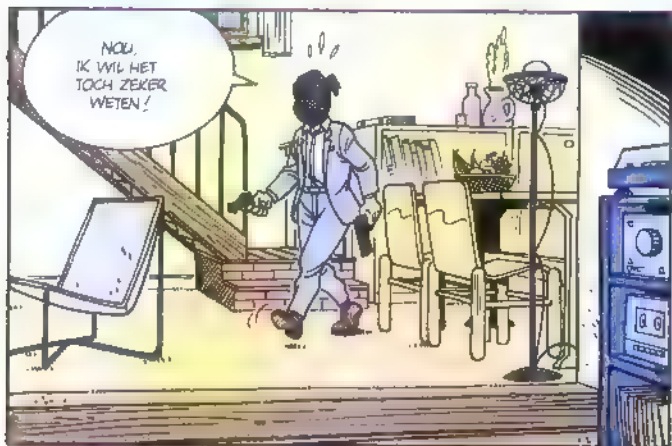

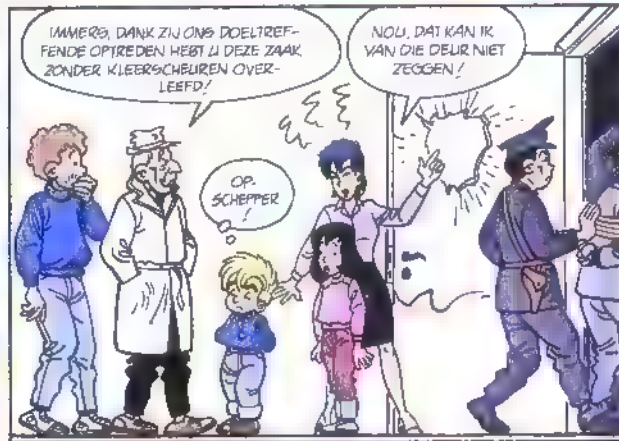
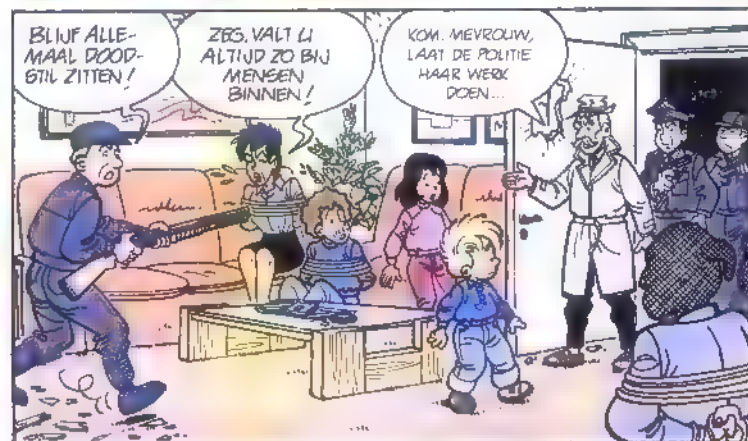
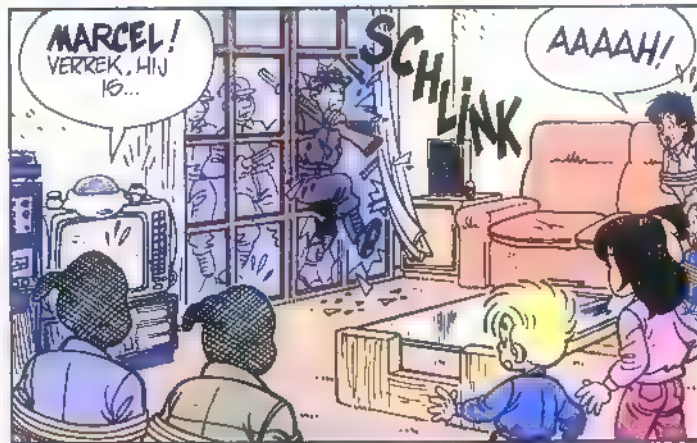
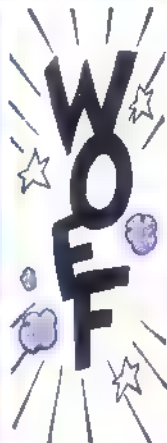
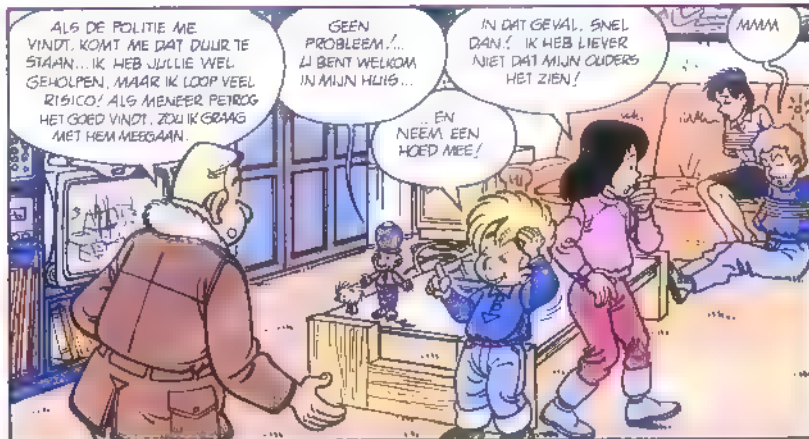
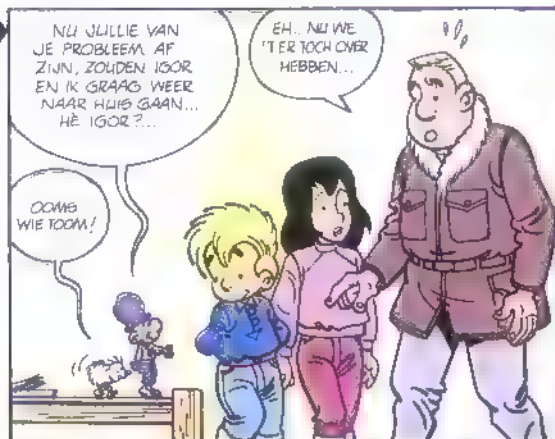
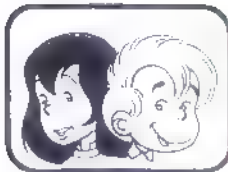

MAX & CATI

HAPPY IN JE HUID.

LEO BURNETT 762

Schuim ze gaaf met Biactol. Elke dag.

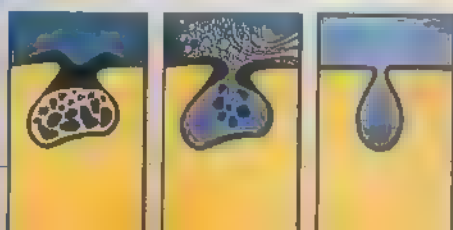

Puistjes en meeëters zijn geen drama. Maar je doet er wel iets aan. Elke dag je zeep vervangen door

Biactol. De zuiverende gel in je handpalm laten schuimen, je huid wassen en naspoelen. Je voelt meteen dat het werkt en na een paar dagen kun je al merken dat je huid zuiverder wordt, gaver. Je voelt je weer happy in je huid.

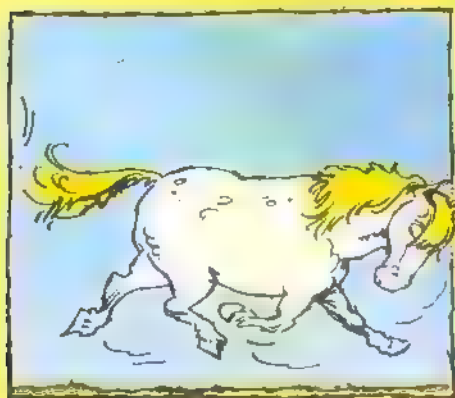
1. Overtollig sebum verstopt de poriën → huidproblemen.
2. Biactol's reinigende werking → opent de poriën. Ontsmettend hoofdbestanddeel → verwijdert bacteriën.
3. Perfecte schone poriën → gave, mooie huid.

Paarden in de strip

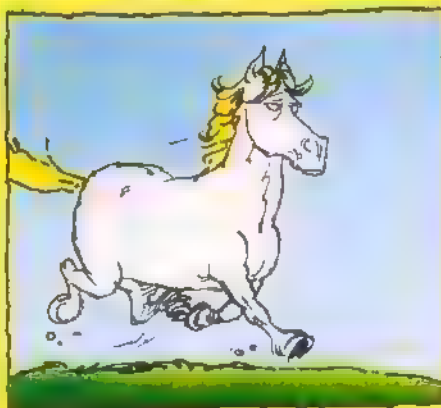
Maandelijks worden er allerlei tijdschriften en albums gepubliceerd, helemaal gevuld met strips over paarden. Het zijn anonieme verhalen: de naam van de tekenaar of schrijver ervan zul je tevergeefs zoeken. Ze zijn haastig getekend, zonder veel aandacht voor details, en de verhalen verschillen weinig van elkaar. In bijna alle paardenstrips speelt een jong meisje de hoofdrol; meestal is ze ongeveer even oud als de meisjes die dergelijke strips in grote hoeveelheden verslinden: de leeftijd voordat ze belangstelling krijgen voor jongens op brommers en voor muziek van George Michael. Ook Catootje uit *Jan, Jans en de kinderen* van Jan Kruis heeft zich enige tijd fanatiek

op het paardrijden gestort. In het zevende album van de reeks kreeg ze de beschikking over een witte pony, die Kobus werd genoemd; net als Catootje zelf een lieverd, maar verschrikkelijk eigenwijs...

Paardrijden is voor veel kinderen en volwassenen een hobby die met veel enthousiasme wordt beoefend. In de stad zie je ook nog wel eens politieagenten op een paard, maar verder zijn de dieren vrijwel uit het straatbeeld verdwenen. Vroeger, in de tijd van grootouders en overgroot-

ouders, waren er veel meer paarden op straat te zien: ze trokken de wagens van de melkman, de timmerman of de bierbrouwer, als een soort voorloper van de vrachtauto. Dat is meteen de reden waarom de paarden uit de steden verdwenen zijn: ze zijn vervangen door auto's en vrachtwagens. In strips die in de moderne tijd spelen, komen maar zelden paarden voor. In historische strips, en vooral in westerns, zijn ze des te vaker te vinden. Hier in dit artikel vind je een aantal voorbeelden daarvan.

Houten bouwsel

Als we tekenaar Edouard Aidans mogen geloven, was zijn stripheld Toenga een van de allereerste ruiters uit de geschiedenis. In *De zwarte hengst* ontmoet Toenga een kudde wilde paarden. Een daarvan, een zwarte hengst die door jagers is gewond, wordt door hem gered. Als dank daarvoor redt het dier Toenga, als die zelf gewond is geraakt en door wolven wordt aangevallen. Later laat hij zich door Toenga temmen en berijden, zo dat de held nog net op tijd komt om zijn vriendin

din Ohama uit de handen van een wrede stam te redden... Een mooi verhaal, dat wel, maar zo ver waren de oermensen uit Toenga's tijd nog niet.

Toch speelden paarden bij de eerste primitieve beschavingen al een belangrijke rol. Ze waren van belang bij het vervoeren van voedsel en het voeren van oorlogen: een ruiter was altijd in het voordeel ten opzichte van iemand die zich lopend moest verplaatsen. De enorme indruk die de eerste ruiters maakten, is terug te zien in een mythologisch dier, de centaur: half mens en half paard, een beeld waarin ruiter en rijdier tot één geheel zijn versmolten. In de quasi-mythologische fantasiestrip *Epoxy* van Paul Cuvelier en Jean van Hamme zijn verscheidene centaurs terug te vinden, en tekenaar Pierre Séron, die vooral bekend werd door zijn strip *De minimensjes*, maakte ze tot de

hoofdpersoon van een serie verhalen: Aurora en Ulysses.

Een beroemd en spreekwoordelijk geworden paard uit de Oudheid is het Paard van Troje. Het was geen echt paard, maar een reusachtig houten bouwsel, dat door de Grieken werd gebruikt om de stad Troje met een list te veroveren. Wat er later met het paard is gebeurd weet niemand. Jacques Martin heeft de mythe van het houten paard echter gebruikt als uitgangspunt van zijn nieuwste album van Alex, dat *Het paard van Troje* heet. Daar-

in blijkt het paard als een soort toeristische attractie in een tempel in de Griekse stad Priëne te staan. Afstammelingen van de verslagen Trojanen, die zich uitdossen als paardmensen, zetten alles op alles om het paard in handen te krijgen, zodat ze het op de puinhopen van Troje kunnen verbranden en daarmee de schande uit het verleden uitwissen... In ridderverhalen zijn talloze paarden te zien, maar zelden treden ze op de voorgrond. In vrijwel alle series, van *De koene ridder* van François Craenhals tot *De torens van Schemerwoude* van Hermann, zijn paarden niet veel meer dan rijdieren waarop de held zich verplaatst. Hun aanwezigheid valt nauwelijks op, ze zijn meestal niet meer dan een soort primitieve auto's. Pas in westerns krijgt de aanwezigheid van een paard werkelijk betekenis. Voor beide partijen, cowboys en indianen, zijn ze van wezenlijk belang in de strijd om het bestaan. Voor de meeste helden uit een western is het paard niet alleen een vervoermiddel, maar ook een reisgenoot en een vriend die onder alle omstandigheden betrouwbaar is en die het verschil tussen leven en dood kan uitmaken.

Wonderdieren

Oorspronkelijk kwamen er in Amerika geen paarden voor. Ze werden in de zestiende eeuw ingevoerd door de Spaan-

se veroveraars. Ongeveer een halve eeuw later werden verwilderde afstammelingen daarvan door de indianen ontdekt. De eerste confrontatie met de "wonderdieren" van de Spanjaarden is prachtig beschreven in de indianenreeks van Hans G. Kresse, in het album *De kinderen van de wind*: met vallen en opstaan leren de indianen de kunst van het paardrijden. Een meer humoristische versie van dezelfde gebeurtenis is terug te vinden in de klassieke Hoempa Pa-albums van Goscinny en Uderzo. Daarin zijn het niet de Spanjaarden, maar de Engelsen die de indianen laten kennismaken met het paard, in dit geval de overgevoelige schimmel van Hoempa Pa's bloedbroeder Hubert van Bladerdeeg. De indianen zijn in eerste instantie niet bijster onder de indruk - maar als "broeder paard" niet voldoet, kunnen ze hem altijd nog opeten. Telkens wanneer een van de indianen langs zijn neus weg die opmerking plaatst, wordt het de schimmel te veel en krijgt hij een flauwte...

Een paard is heidens moeilijk om te tekenen. Soms wordt er gezegd dat je een goede tekenaar kunt herkennen aan de paarden die hij tekent. Hans G. Kresse, maker van de indianenreeks maar ook van de historische strip *Eric de Noorman*, wordt beschouwd als een paardentekenaar bij

uitstek. Een andere meester op dat gebied is Joseph Gillain (Jijé), die onder andere de westernreeks Jerry Spring tekende. Een van de albums uit die serie is *De bronco's van Montana*, waarin Jerry Spring in opdracht van het Amerikaanse leger moet proberen wilde paarden te vangen. Daarin slaagt hij dank zij de hulp van een groep indiaanse krijgers en ondanks de tegenwerking van de in de western onvermijdelijke schurk.

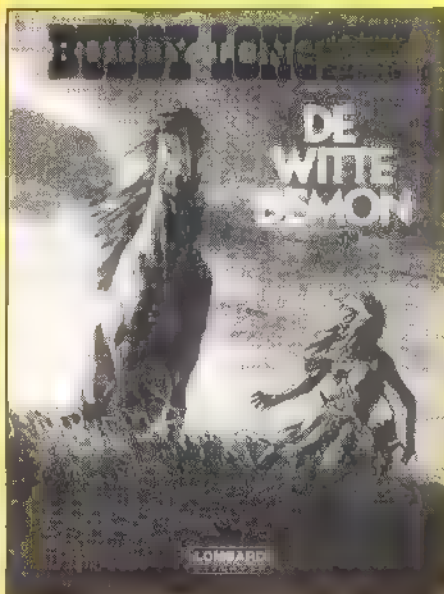
Twee andere tekenaars die met grote liefde en kundigheid paarden in beeld brengen, zijn Derib en Franz. In Deribs beroemde reeks *Buddy Longway* wordt de genegenheid van de trapper voor zijn paard Fellow (de naam betekent zoveel als "kameraad", of "vriend") beschreven. In *De winter van de paarden* maakt

Buddy samen met zijn dochter Kathleen een barre tocht wanneer hij moet proberen zijn paarden te redden, eerst uit de greep van de vrieskou, later uit een groep wilde paarden die Fellow min of meer gevangen houdt.

In *De witte demon* volgt Buddy's zoon Jeremie een droombeeld: een reusachtig en woest wit paard. Hij probeert het te vangen en te temmen. Het mislukt, maar hij ontdekt dat het witte paard uit zijn droom een symbool is voor het witte ras dat het rode vertrapt. De schokkende belevenissen tijdens de jacht op de witte demon maken van Jeremie een volwassen man...

Voor de Kuifje "Super-Indianen" die een paar jaar geleden verscheen, maakte Derib een verhaal dat in zekere zin op *De witte demon* aansluit. In "Langoor" temt een jonge indiaan met hulp van zijn grootvader (of beter gezegd: diens geest) de mustang Langoor. In datzelfde nummer van Kuifje stond ook een verhaal van Franz, de tekenaar van prachtige historische series als *Jugurtha* en *Lester Cockney*.

Franz is zelf jarenlang jockey geweest en dat is in zijn werk terug te zien. Hij tekende diverse verhalen die in de wereld van de paardensport spelen, zoals *Jockey Kris* en *Captain Tom*. In het album *Volbloeds*, dat in de collectie "Kaleidoscoop" verscheen, zijn de biografieën

van enkele beroemde renpaarden te vinden, maar ook schrijft Franz venijnig over de misstanden waarvan hij op de hoogte is. Enkele jaren geleden zei hij in een interview met Stripschrift:

"(...)Ik houd er nu mee op de paardensport zo vriendelijk te beschrijven. Ik heb zelf heel lang aan concoursen meegedaan, ik heb ook goed gewonnen. Ik heb daar altijd de goede kant van gezien, maar sinds twee jaar ■ het allemaal slechter geworden. Ik heb pas nog een training voor een grote wedstrijd in Brussel gedaan, en ik heb dingen gezien die me helemaal niet bevielen. En nou ga ik alles vertellen wat ik over de paardensport weet. En ik weet veel dingen, bijvoorbeeld over doping, en dat gaat

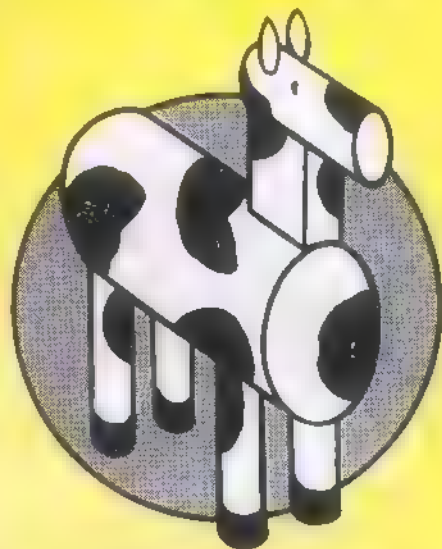
niet vriendelijk worden. Ik heb me vijftien jaar vergist, en nu ga ik alles vertellen. Ik respecteer het paard, niet de competitie. Ik houd veel van sport, maar ik vind het onjuist daarin dieren te betrekken, zelfs als paarden ervan houden. De racepaarden zijn dol op wedstrijden, maar te veel is te veel: er worden te grote obstakels gebruikt, te zware races gereden, te gevaarlijke dingen gedaan. Ik haat het springen; dat is héél, héél zwaar voor de paarden. Maar de mensen weten het niet; het is mooi om te zien op tv: gekleed in rood, geweldige obstakels. Maar het houdt in dat alle paarden 30, 40 obstakels per dag moeten nemen, ze krijgen een spuitje voordat ze het veld opgaan, de voeten van de paarden gaan er helemaal aan, alle botten verschuiven... het is vreselijk.

(...)Dus ik ben niet meer vóór de wedstrijden; ik ga ertegen vechten. Hóe weet ik nog niet precies; het is nog te nieuw, ik ben nog te kwaad, te opgewonden over wat ik gezien heb. Misschien wordt het wel een boek van honderd pagina's, waar het allemaal in staat, de goede en de slechte dingen..."

Paarden staan niet alleen als trouwe, maar ook als uiterst intelligente dieren bekend. Kid Ordinn's paard Waterjuffer bijvoorbeeld maakt een heel wat slimme indruk dan zijn baas. Ook het beroemdste paard uit de Europese stripgeschiedenis, Lucky Lukes metgezel Jolly Jumper, is een verstandig dier. Morris, de tekenaar van de strip, noemt het paard de filosoof van zijn verhalen: als hij een

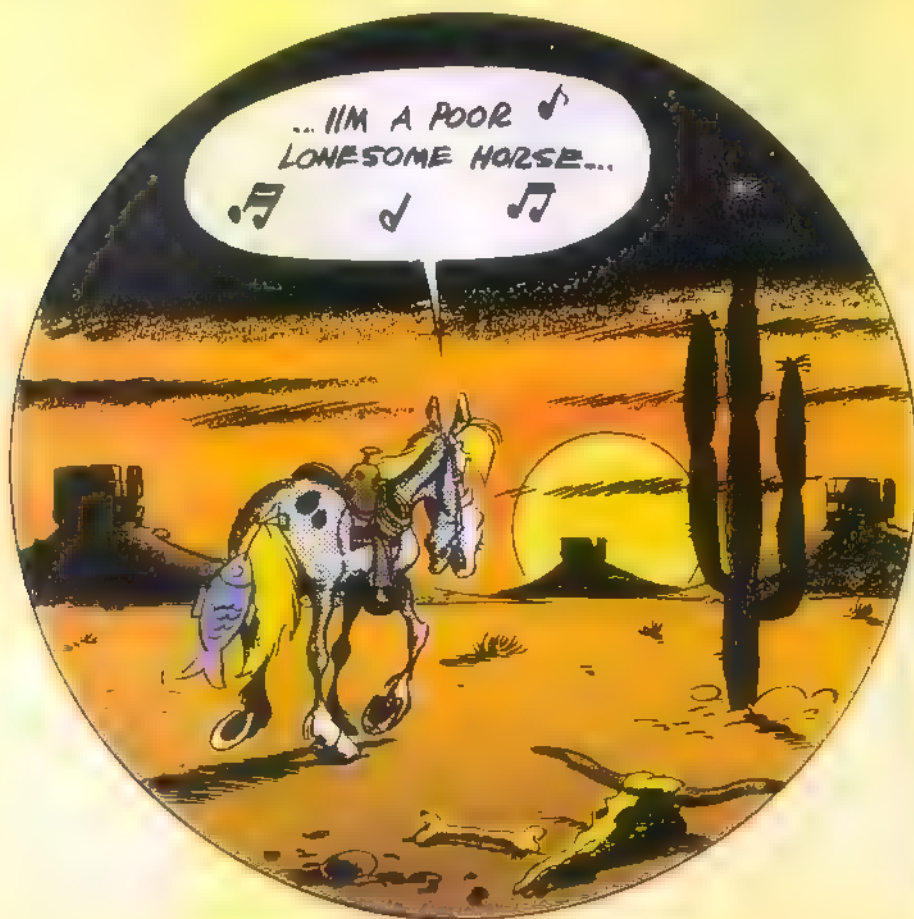
wijsgerige opmerking heeft bedacht, mag Jolly Jumper die uitspreken. In het nieuwste Luck Luke-album spelen ook andere paarden een rol. *De Pony Express* gaat over de legendarische postdienst uit het Wilde Westen, die werd onderhouden door koeriers die zichzelf noch hun rijdier spaarden; de Pony Express was snel en betrouwbaar.

Een van de meest merkwaardige en absurde paardenverhalen is het *Cowboy Henk*-avontuur *De paardenschenkers* van Kamagurka en Herr Seele, waarin het Wilde Westen op zijn kop is gezet.

Cowboy Henk moet het niet opnemen tegen veedieven, maar tegen paardenschenkers, schurken die onschuldige mensen plotseling met het bezit van een paard opzadelen...

De paarden zijn dus wel uit het straatbeeld, maar nog lang niet uit het stripverhaal verdwenen. Integendeel, in verhalen zal telkens weer verteld worden over de rijke geschiedenis van het dier, en over de grote liefde tussen mens en paard. Het paard zal altijd een symbool blijven van wijsheid en trouw, kracht en gratie, een edel dier dat op voet van gelijkheid met de mensen omgaat.

JULLIE **STRIP** HELDEN NU OP VIDEO!

EN ... AL DEZE VIDEOBANDEN ZIJN NEDERLANDS GESPROKEN!

Naast de afgebeelde titels zijn ook leverbaar:

ASTERIX: de Galliër - Cleopatra

LUCKY LUKE: Phil IJzerdraad - Calamity Jane - Jesse James - Billy de Kid

VERHALEN VAN HET GROENE WOUD: deel 2 - deel 3

PALING & KO: Kolderfestival 2 - Tijdmachine

fl. 39.90

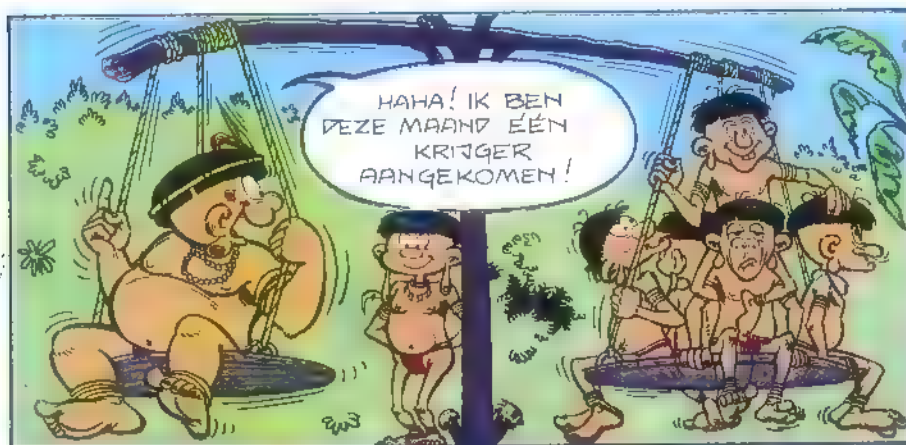
Bfr. 750

**VERGEET NIET UW VIDEO-
SYSTEEM TE VERMELDEN!**

BRABANT
Video

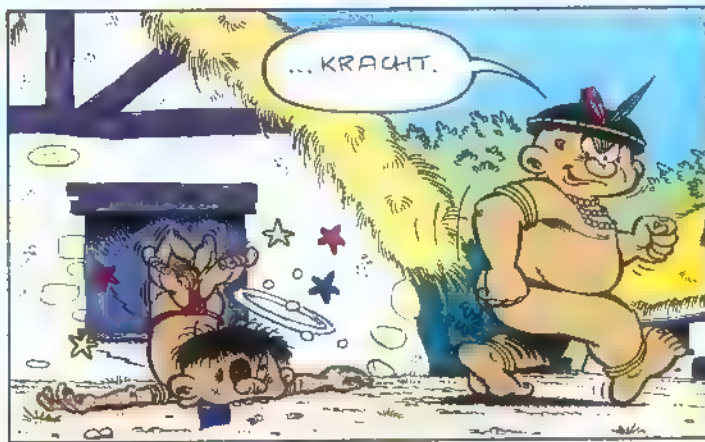
Postbus 4917, 4803 EX Breda. Bankrekening: ABN 50.30.26.131.

HEEFT U DIE
DIKKE PENS
VAN U WEL EENS
GEZIEN!

JA.

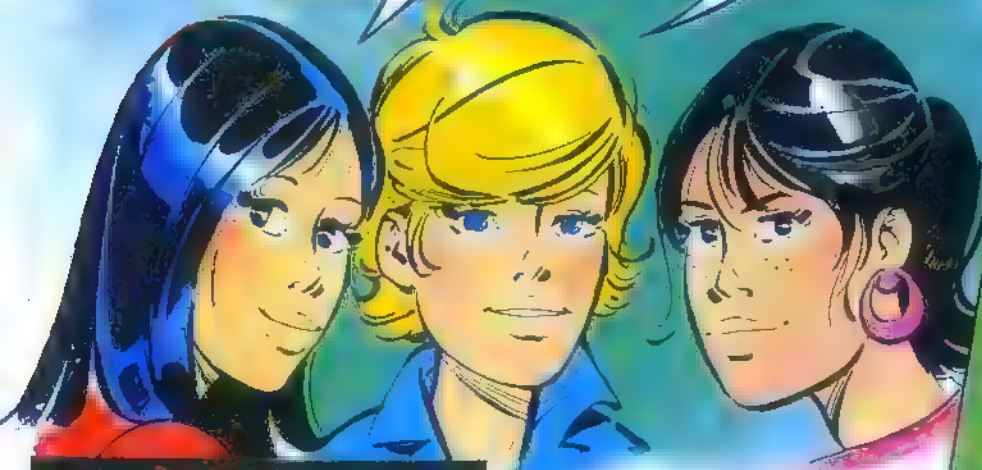

GROOT DUBBELGANGERS-SPEL

BEN JW ONS
TWEELINGZUSJE?

LIJKT
JE LERAAR OP
EEN VAN ONZE
LERAREN?

LEES SNEL
ONS NIEUWE
ALBUM!

...en
WIN
een

"MOVING SOUND" PHILIPS

Lijk jij op Julie, Klaartje of Cécile? Stuur ons dan je foto (pastfoto in kleur). Lijkt één van je leraren op de aardrijkskundeleraar, wiskundeleraar of schooldirecteur van onze drie heldinnen? Stuur ons dan een foto van hem (bv. een Polaroid). Misschien win jij dan wel één van die **6 schitterende draagbare PHILIPS radiocassette-spelers**. In ieder geval krijgt iedere deelnemer een geschenk. En de 3 winnende leraren krijgen alle albums van "Julie, Klaartje en Cécile". Nog een goede tip: lees snel hun nieuwste album "HET IS 'N PUINHOOP". Daar staan alle antwoorden in!

HOE DOE JE MEE?

1. Vul duidelijk het deelnemingsformulier in en voeg daarbij een foto van jezelf of van je leraar (in het laatste geval ook zijn gegevens).
2. Vraag je boekhandelaar zijn stempel te zetten in het daartoe bestemde vakje.
3. Stuur alles in een gesloten omslag **vóór 10 november 1988** naar **UITGEVERIJ LOMBARD, Afdeling Albums, P.H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel**.

Sidney en Bom, de auteurs, maken uit wie de meeste gelijkenis vertoont en duiden de winnaars aan. Veel geluk!

ANTWOORDFORMULIER

(Je keuze met kruisjes aanduiden)

- ☐ Ik lijk op ☐ Julie ☐ Klaartje ☐ Cécile
- ☐ De leraar, dhr. van de school in
lijkt op:
- ☐ Aardrijkskundeleraar ☐ Wiskundeleraar ☐ Schooldirecteur

SCHIFTINGSVRAAG

Lees het album "Het is 'n Puinhoop"

- Hoeveel keer wordt er gezoend? keer.
- Hoe vaak is de wiskundeleraar te zien? keer.

OPGELET: Nederlandse leesportefeuillelezers: SVP niet in dit blad knippen. Bon overschrijven of fotocopie opsturen.

(foto bijvoegen)

NAAM

Voornaam

Adres

Postnummer

Woonplaats

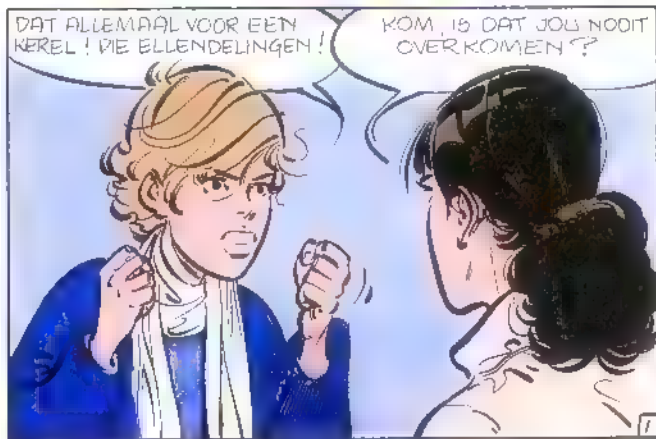
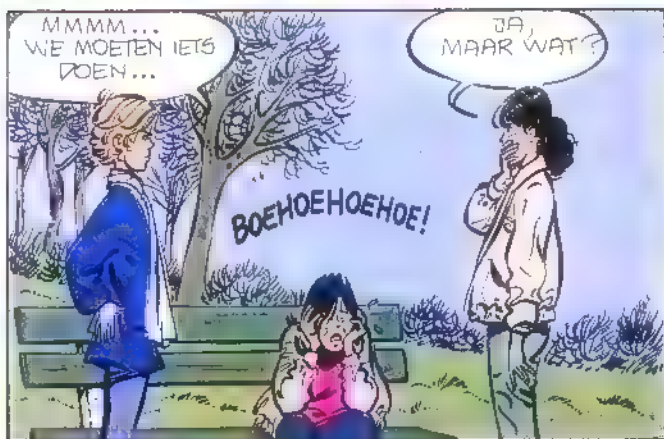
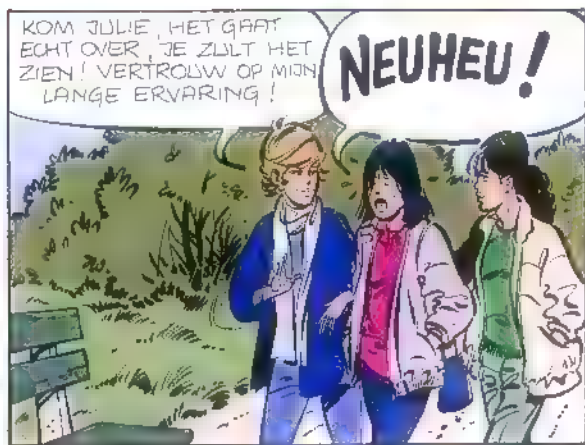
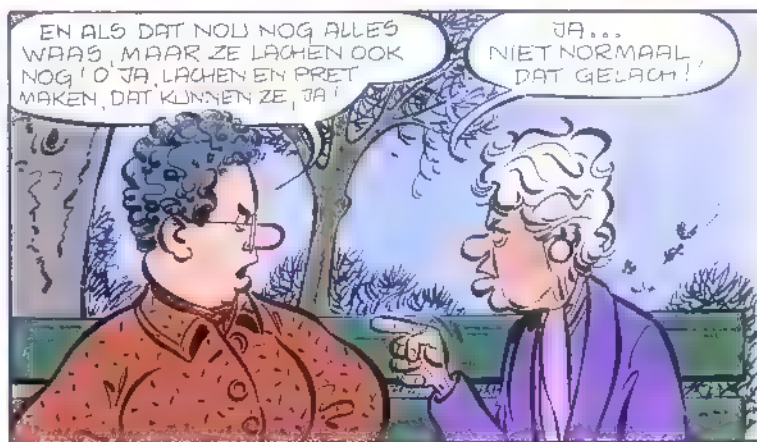
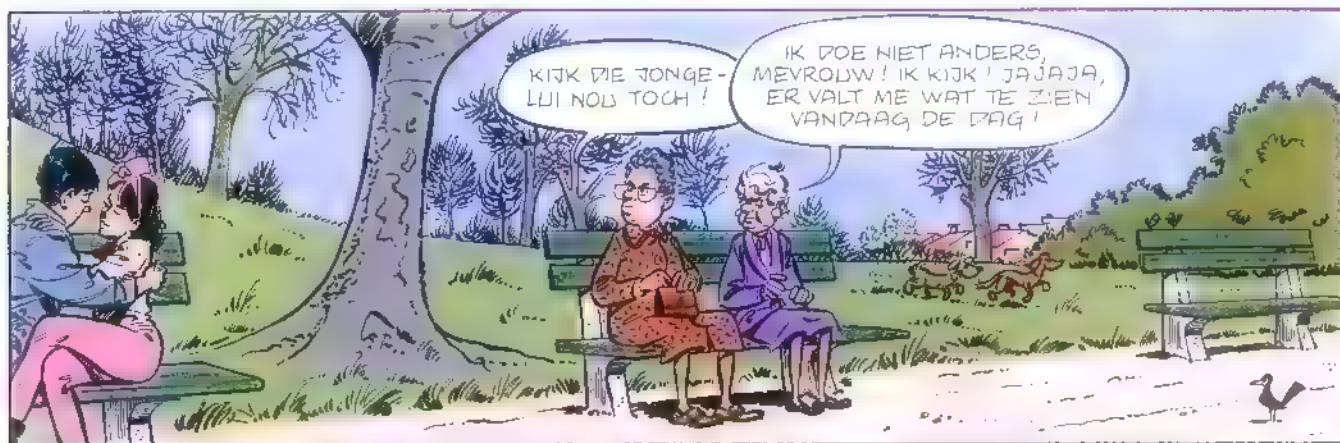
Geboortedatum:/...../19....

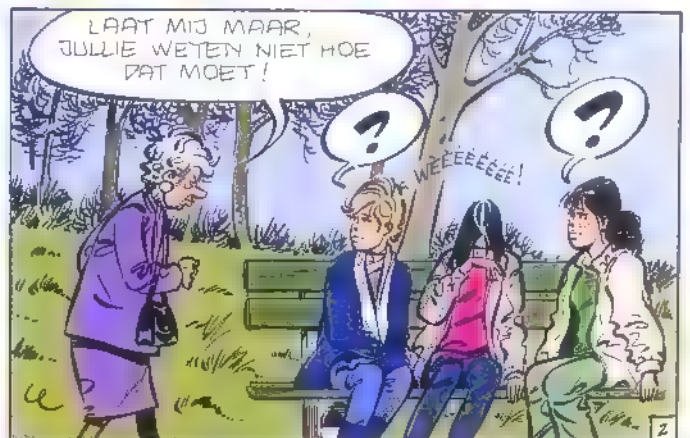
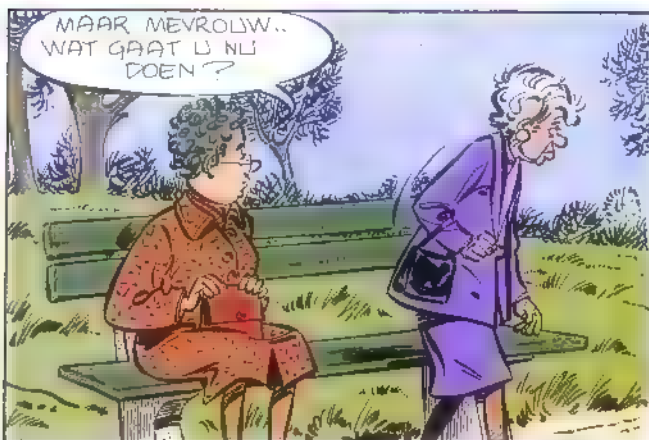
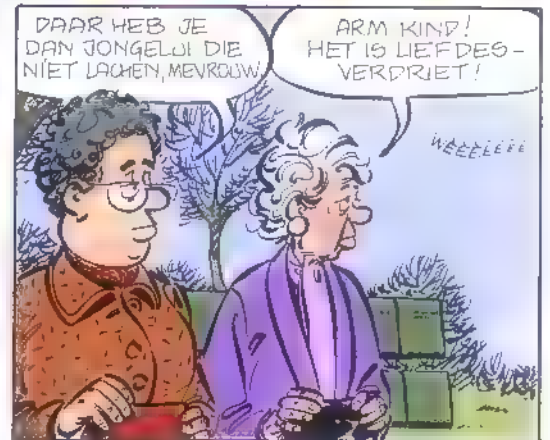
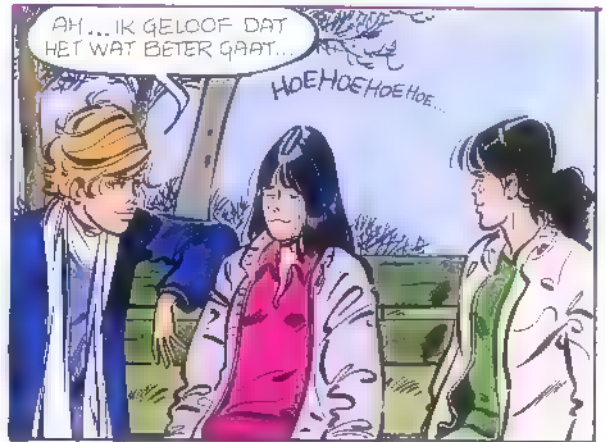
STEMPEL VAN DE BOEKHANDEL (verplicht)

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

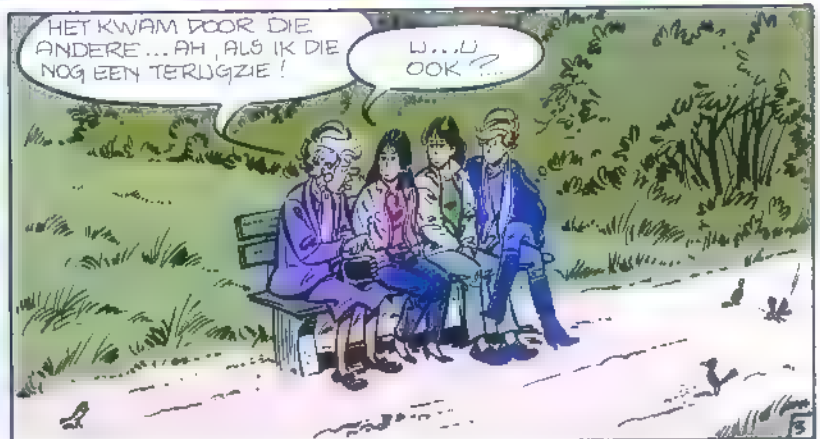
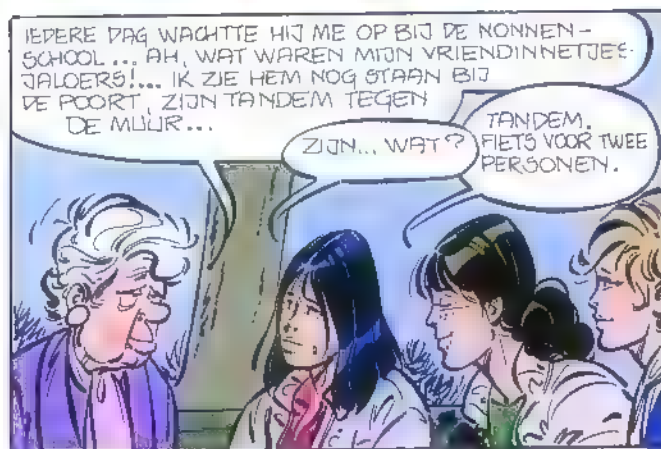
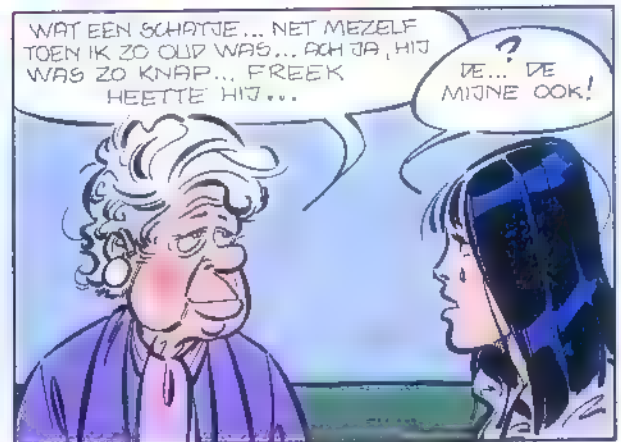
SIDNEY
BOM

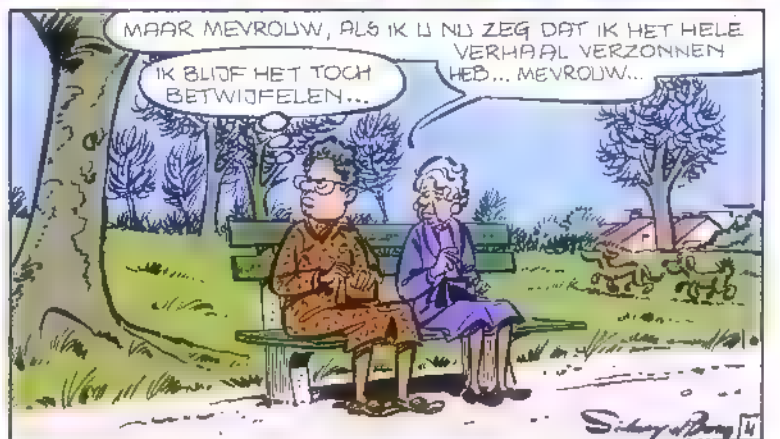
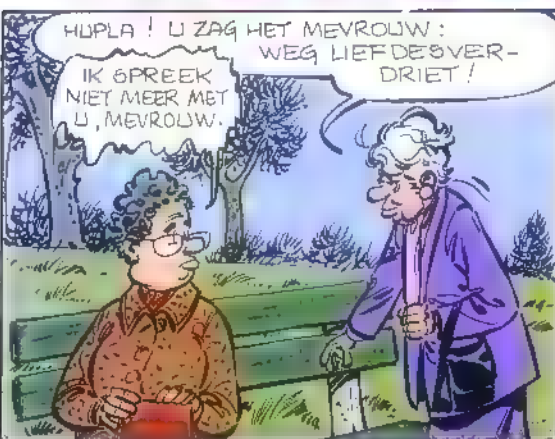
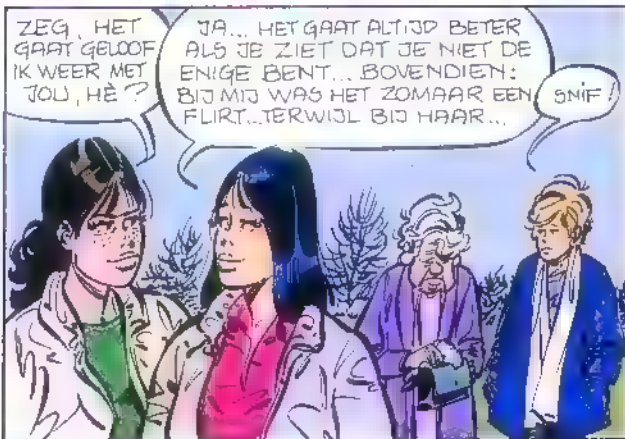
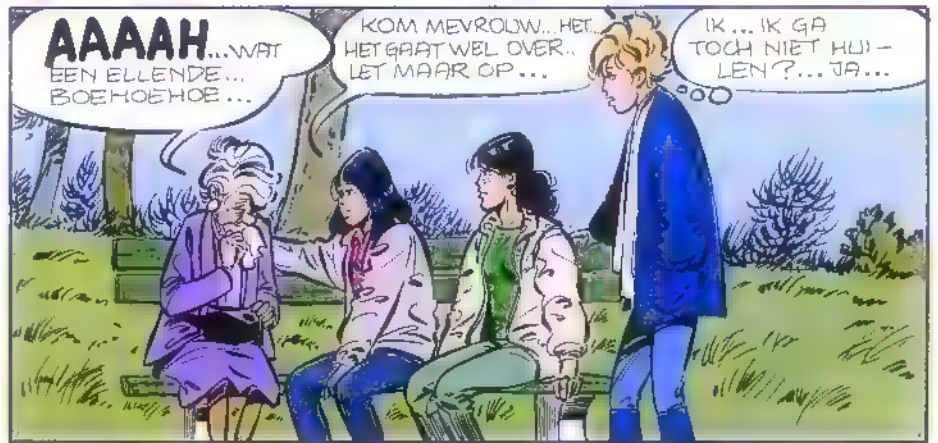

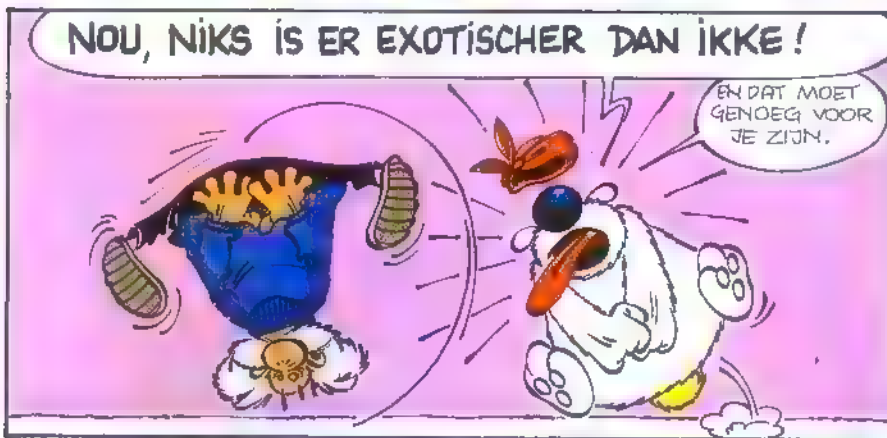

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

DOMMEL

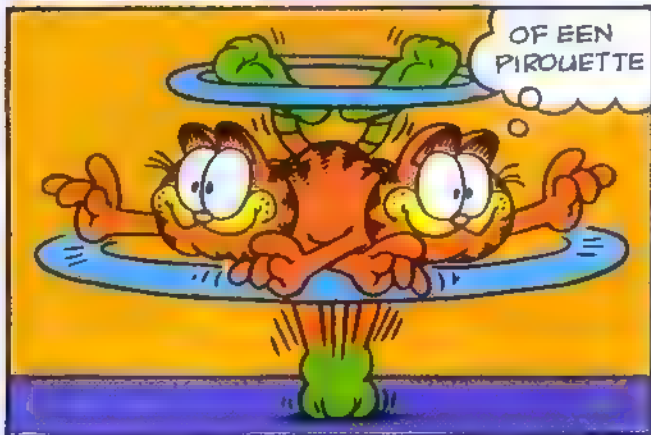
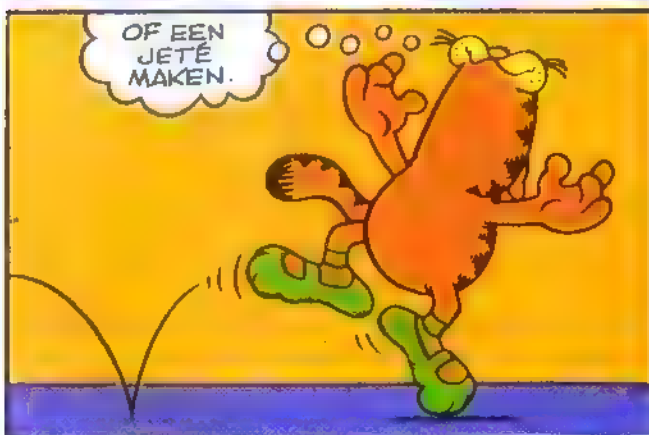
DUPA

"DOMMEL, JE BENT
ONWEERSTAANBAAR
EN LAAT ONS GIEREN!
(N°17 - LOMBARDO UITG.)"

Einde

GARFIELD

MET TENGELS NAAR DISNEY WORLD FLORIDA

RECHTSTREEKS
MET
KLM

Bij Tengels kun je nu een crimineel spannende reis winnen. (9 dagen geheel verzorgd voor 2 personen!) Je vliegt rechtstreeks per KLM DC 10 naar Orlando in Florida en bezoekt o.a. 3 dagen Disneyworld. Het enige wat je hoeft te doen is in maximaal vijf regels vertellen waarom juist jij deze reis zou moeten winnen.

Er zijn trouwens nog vele andere illegaal leuke prijzen, o.a. KLM retourtickets naar Florida, KLM koffersets en wereldontvangers. Kijk op de speciale aktieverpakking en doe mee!

Je kunt inzenden t/m 30 november 1988.

Tengels van Smiths.

Blijf daar maar eens af met je Tengels!

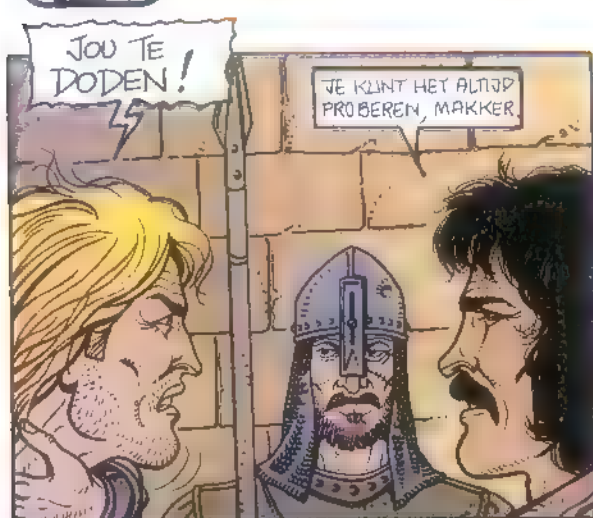
Smiths

IVOR

SAMENVATTING: Dit is het gedroomde moment voor Dirk om wraak te nemen: hij beveelt de executie van de Viking... en van Tamir, de verrader! Astrid is verantwoordigd en hiervoor wordt ook zij opgesloten. Ivor kan niets doen om hen te helpen...

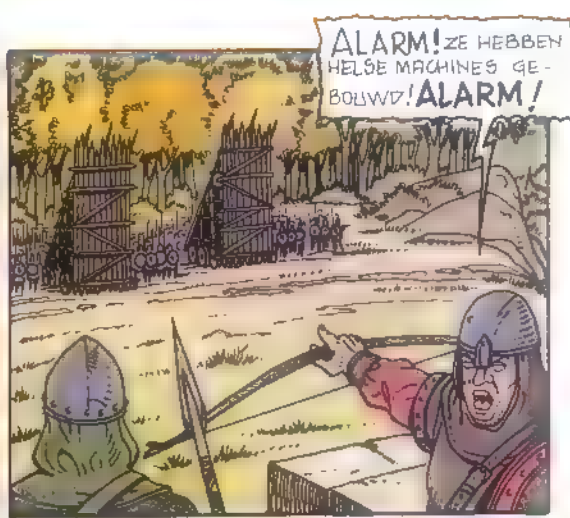

JOU TE DODEN!

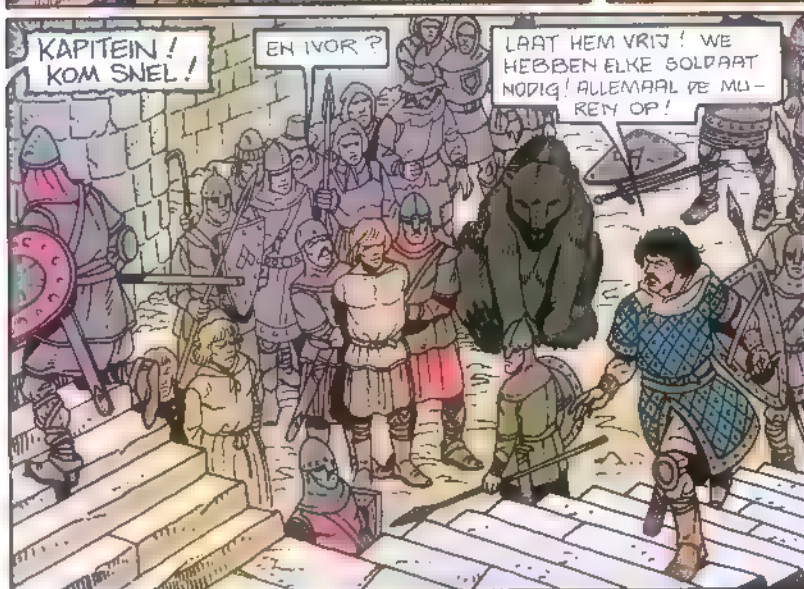
JE KIJNT HET ALTIJD PROBEREN, MAKKER

ALLE DUIVELS.

ALARM! ZE HEBBEN HELSE MACHINES GEBOUWD! ALARM!

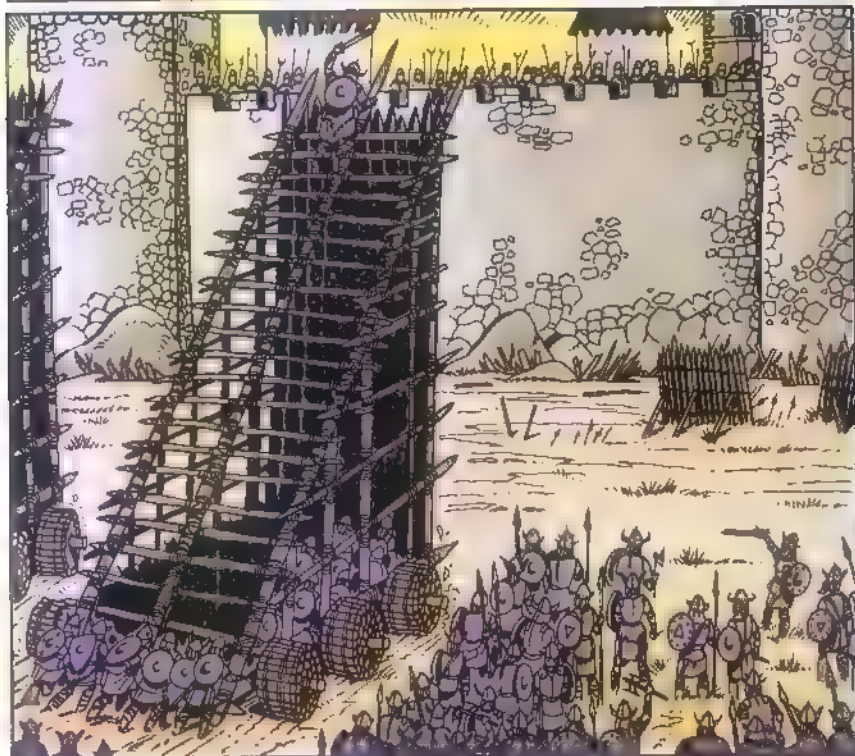
KAPITEIN! KOM SNEL!

EN IVOR?

LAAT HEM VRIJ! WE HEBBEN ELKE SOLDAAAT NODIG! ALLEMAAL DE MUUREN OP!

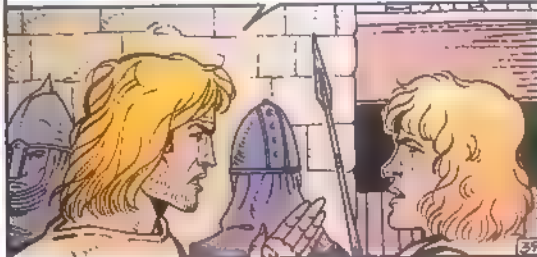

DE DUIVELS! DE HEER STA ONSE BIJ!

GA NAAR DE VERTREKKEN VAN ASTRID, BLIJF BIJ HAAR

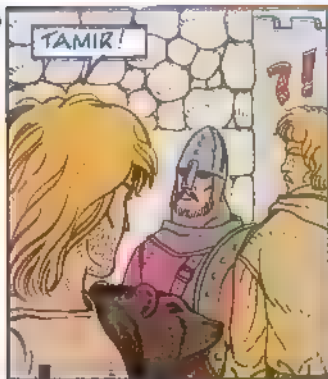
HET ZIJN MISSCHIEEN JULLIE LAATSTE OGENBLIKKEN SAMEN, MOGE DE LIEFDE ZEGEVIEREN OVER DE OORLOG! GA!

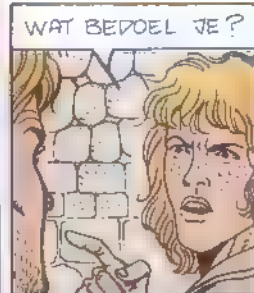
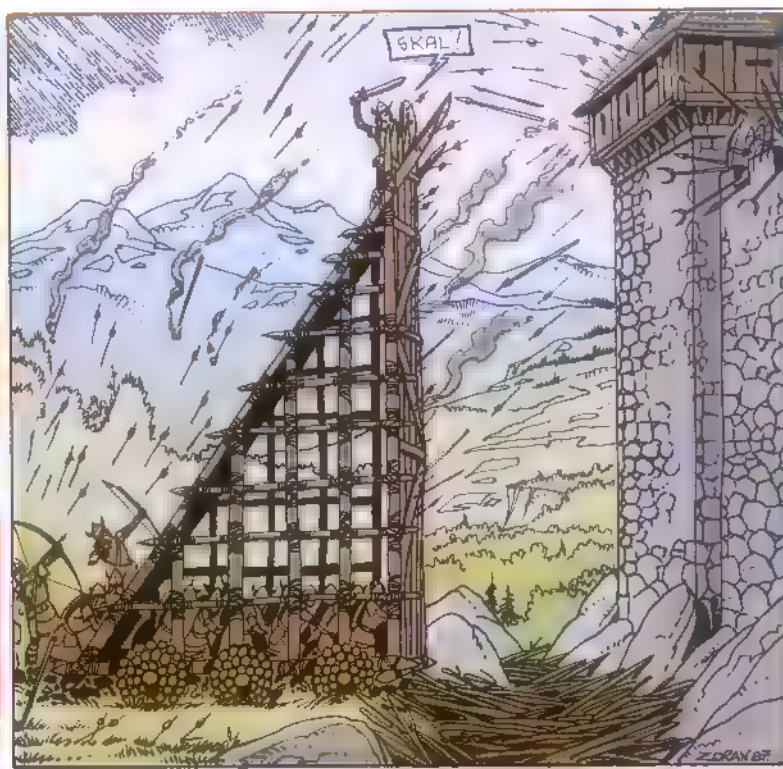
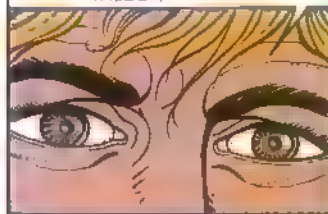

IVOR

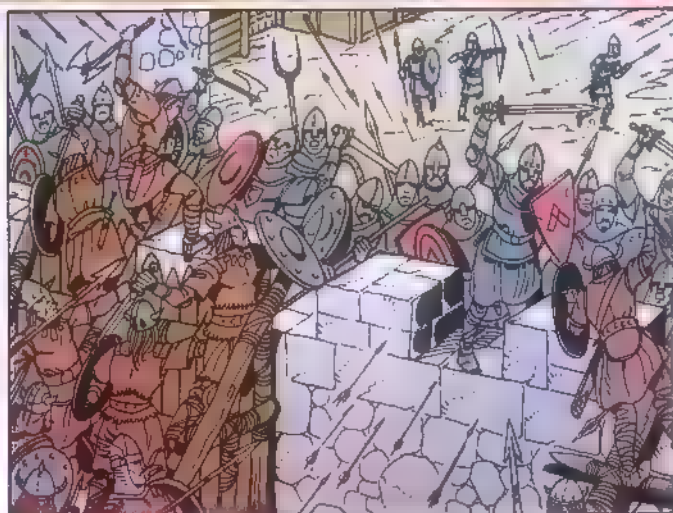
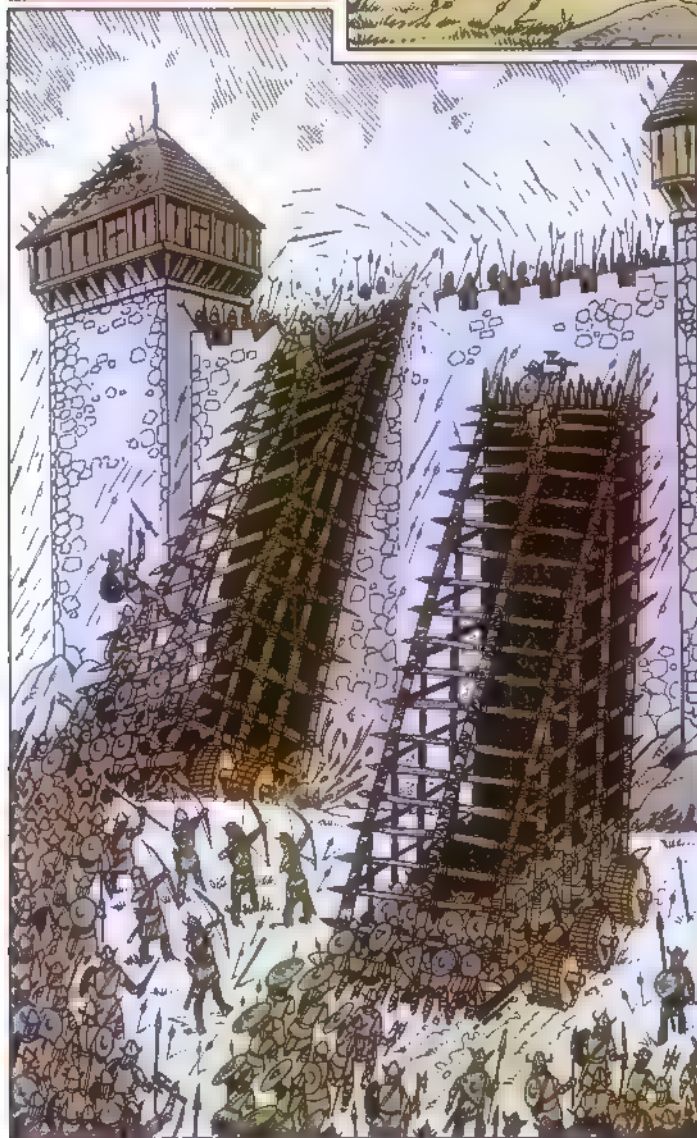
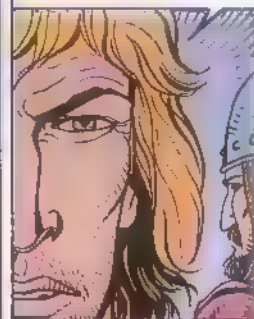
ZORAN

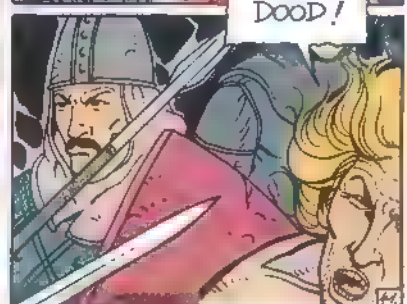
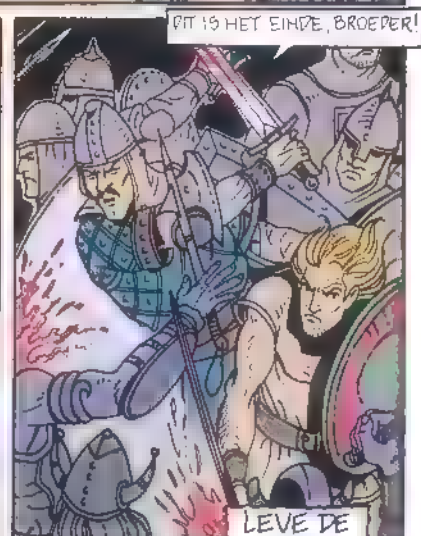
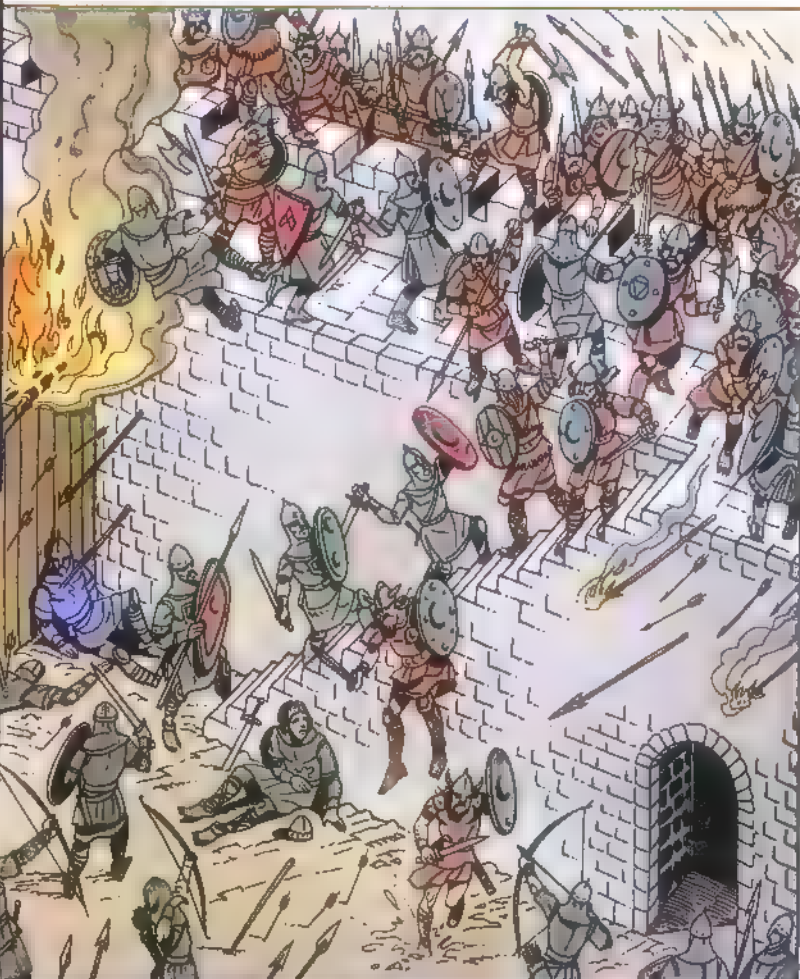

LAAT HAAR NIET LEVEND
IN HANDEN VAN DIE WILDEN
VALLEN...

DE DOOP DIE JE HAAR ZULT
SCHENKEN ZAL TE VERKIEZEN
ZIJN BOVEN HET LOT DAT DE
VIKINGS HAAR ZULLEN BEREIDEN.

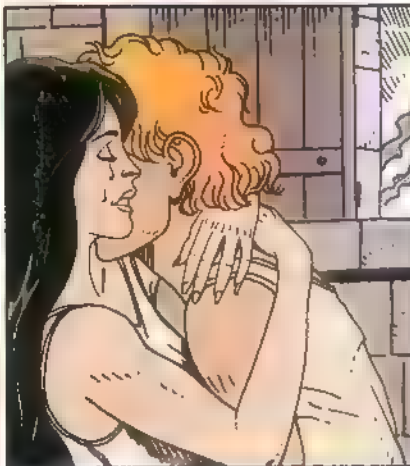
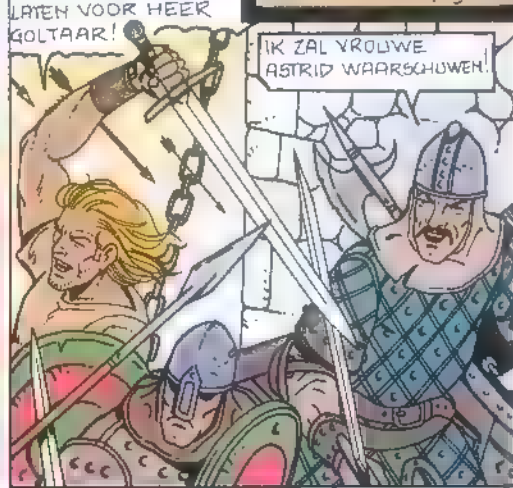
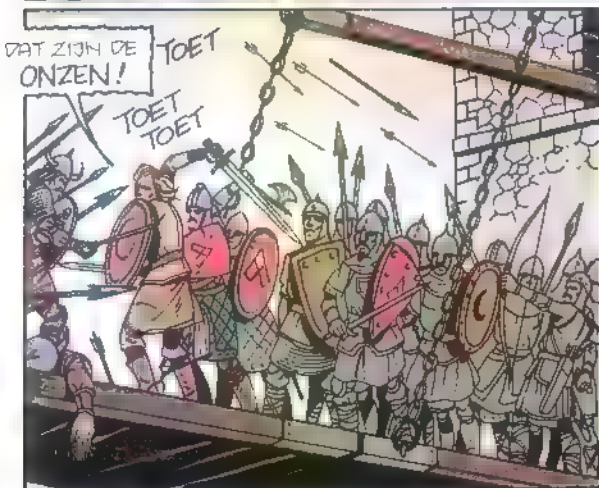
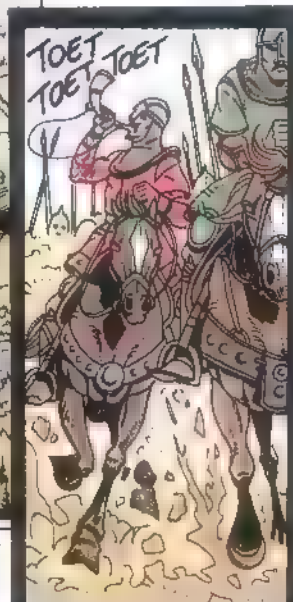
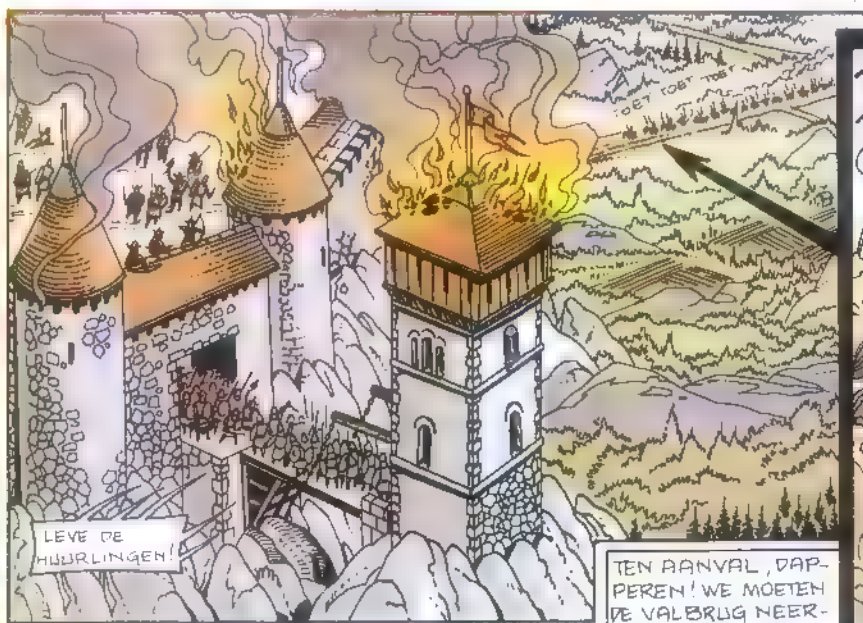
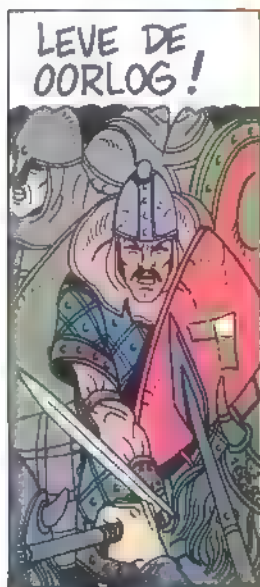

IVOR

"ALS EEN VALK",
MUN 4^e ALBUM
IS PAS VERSCHENEN
BIJ DE LOMB. UITGAVEN

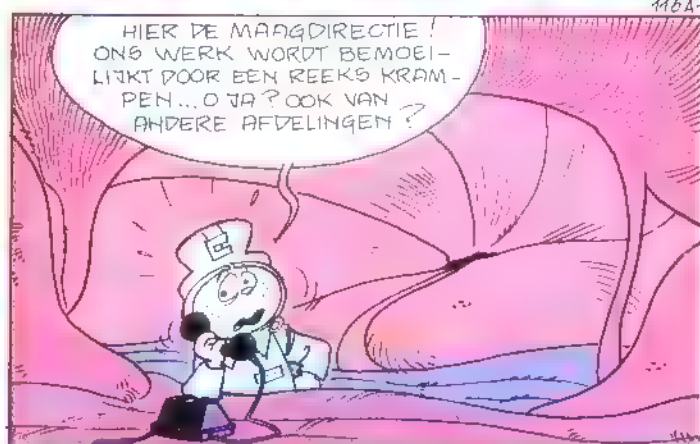
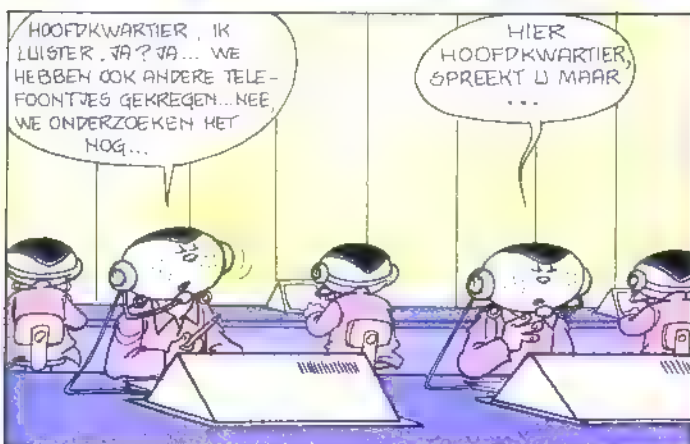
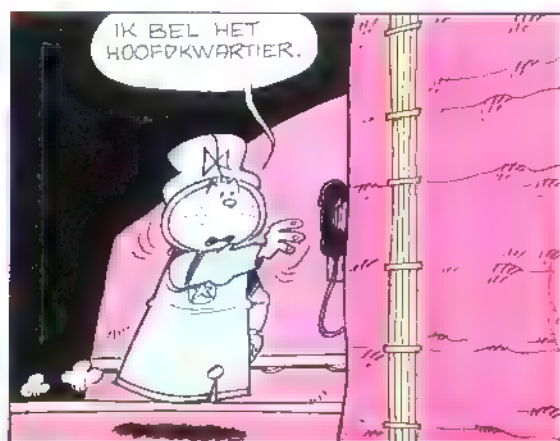
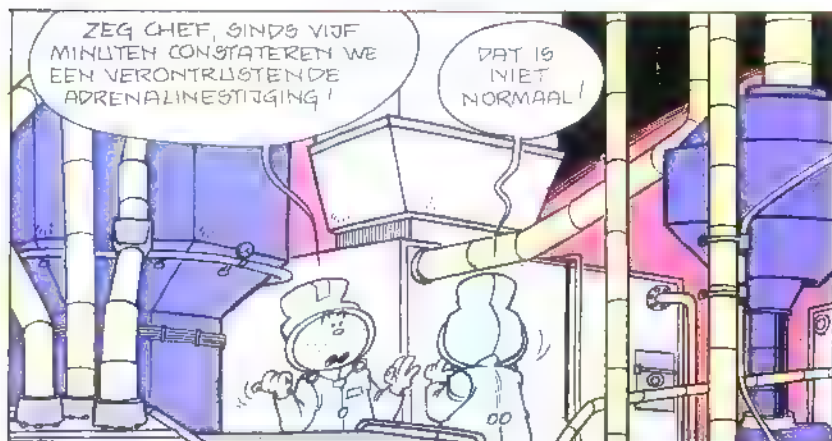

wordt vervolgd

Meneer Edouard

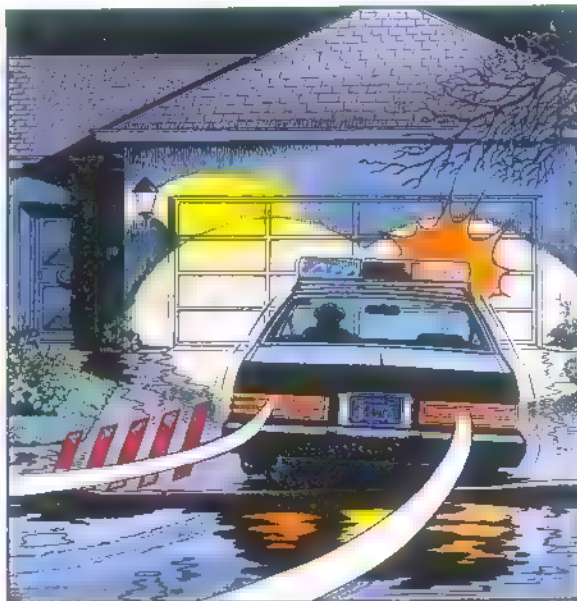
"DE BENDE VAN DE GONG"
IS VAN DE PARTIJ
BIJ JE BOEKHANDELAAR! 3^e ALBUM
(LOMBARD UITGAVE)

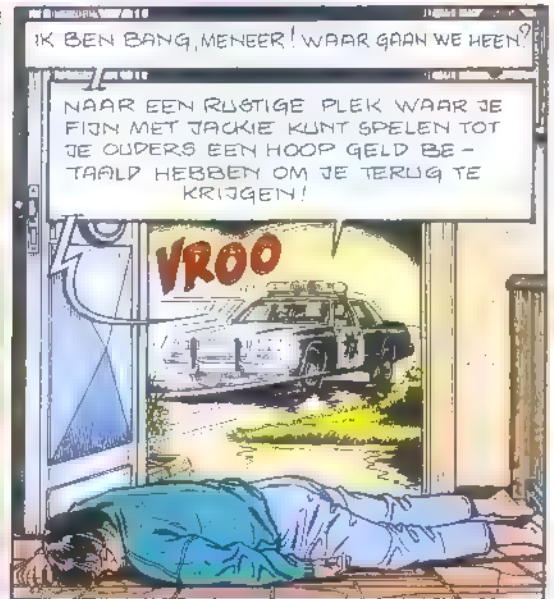
DE BROKKENMAKERS

CHRISTIAN DENAYER
A.-P. DUCHATEAU
YVAN FERNANDEZ

SAMENVATTING: De Brokkenmakers kunnen rekenen op de hulp van 3 poeven. Goddank, want in San Francisco viert de angst hoogtij: de Haai is niet dood! De straten liggen er verlaten bij, behalve dan de patrouilles... En als de Haai nu eens één van hen was, verkleed in politiant.

HET UUR VAN DE HAAI

TUTU

IK ZAL OPDRACHT GEVEN
DAT ALLE PATROUILLEREN
DE AGENTEN ELKAAR
CONTROLEREN!

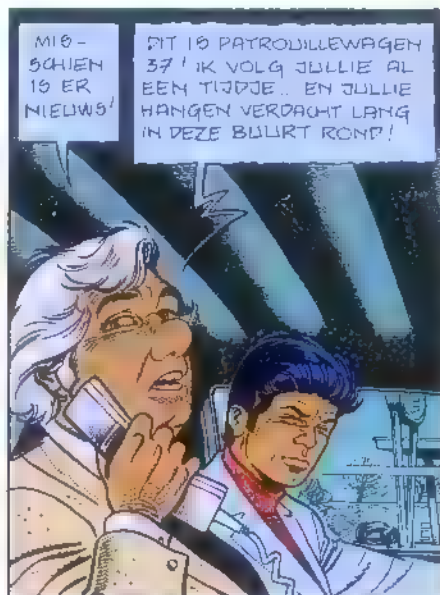
"HET VERVLOEKTE KONVOOI"
AVONTUUR EN SUSPENS
IN M'N NIEUW ALBUM!

BEN JE GEK, BROCK? VOOR JE HET
WEET HEBBEN WE EEN BLOEDBAD
TUSSEN POLITIEMENSEN ONDERLING!

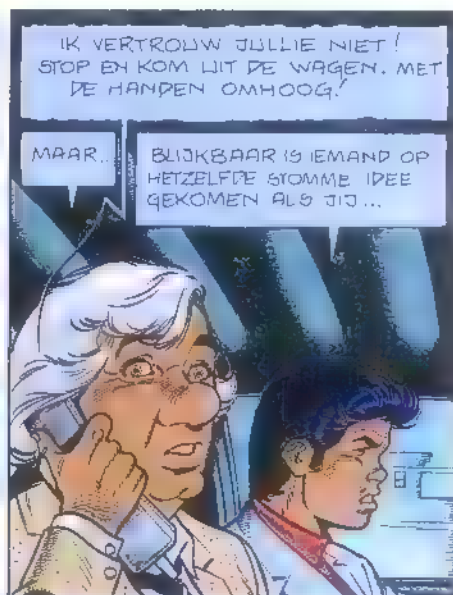
MAAR WAT DOEN WE DAN?
HEEFT LUITENANT RUSSEL SOMS
EEN BETER IDEE?

AH! TELEFOON!

MIS-
SCHIE
IS ER
NIEUWS!

DIT IS PATROUILLEWAGEN
37! IK VOLG JULLIE AL
EEN TIJDJE... EN JULLIE
HANGEN VERDACHT LANG
IN DEZE BUURT ROND!

IK VERTROUW JULLIE NIET!
STOP EN KOM UIT DE WAGEN. MET
DE HANDEN OMHOOG!

MAAR...
BLIJKBAAR IS IEMAND OP
HETZELFDE STOMME IDEE
GEKOMEN ALS JIJ...

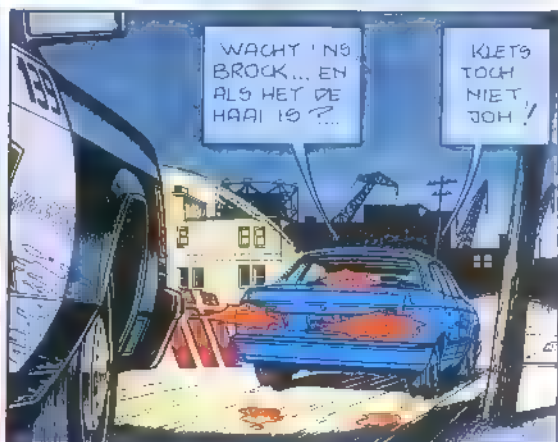
BEN JE HELEMAAL?
WE ZIJN LUITENANT RUSSEL
EN SERGEANT BROCKOWSKI,
SPECIALE BRIGADE!

IK HEB JULLIE
IN HET VIZIER...
STOP OF IK
SCHIET!

MOOIE BOEL! JE HAD GELIJK, AL!
NU VERDENKT IEDEREEN IEDERE-
EEN! LATEN WE MAAR STOPPEN OM
HET MISVERSTAND RECHT TE ZETTEN!

HMMM...
HOEWEL...

WACHT! NS
BROCK... EN
ALS HET DE
HAAR IS?

KLET'S
TOCH
NIET
JOH!

VROOO

MAAR...? HIJ GEEFT GAS...!

SCHIET, BROCK!
IK HAD GELIJK, MAAR
IK KRIJG DE FELICI-
TATIES LIEVER NIET
POSTHUM!

Stel je voor: je wandelt door de gang van een middelbare school en opeens hoor je uit één van de lokalen een verschrikkelijke schreeuw komen. Dan ben je op z'n minst nieuwsgierig en vraag je je, terecht, ongerust af wat daar loos is. Als je daarna een atletisch gebouwde man de gang op ziet komen, kwaad schreeuwend en zwaaiend met een kapmes, dan hoef je niet meer te twifelen: een leraar!

Waarom heeft hij een karateslag uitgedeeld aan een leerling van de derde klas? Leert hij hem hoe hij zich moet verdedigen tegen aanvallen van het geteisem bij hem in de buurt? Nee... hij straft hem voor een ver-

keerd antwoord op een wiskundevraagstuk. Dat vind je natuurlijk een rare manier van lesgeven! Toch is dat de pedagogische methode die Jaime Escalante bedacht. In 1982 stond deze leraar aan een school in een voorstad van Los Angeles voor de zware opgave les te geven aan een stelletje jeugdige delinquenten. Van die straatjongens, die alleen een vage notie van wiskunde hadden, maakte hij briljante studenten. Om ze te motiveren gebruikte hij onorthodoxe middelen, hij daagde ze voortdurend uit, bedreigde ze zo nodig, maar gaf altijd blijk van een fikse dosis humor. Hij behaalde zulke fantastische resultaten met ze, dat wie hem niet kende, dacht dat er een wonder gebeurd was — als er tenminste geen bedrog in het spel was. Maar het staat vast, dat zijn klas bij het landelijke wiskundekampioen-

schap als beste uit de bus kwam!

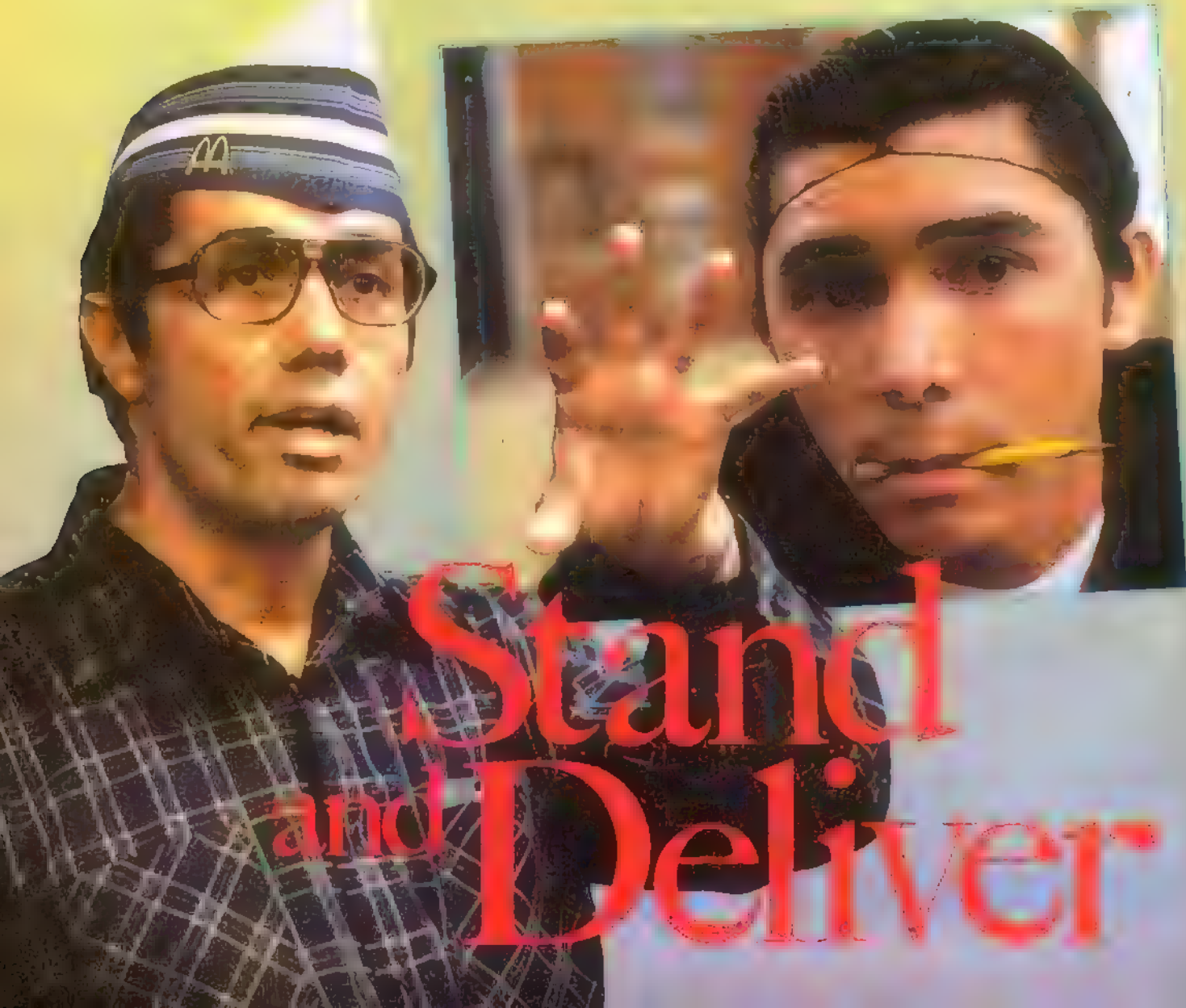
Dat weinig gebruikelijke maar absoluut waargebeurde verhaal mocht niet vergeten worden. Producent Tom Musca en filmmaker Ramon Menendez vonden het zo'n prachtig voorbeeld, dat ze besloten er een film van te maken. Zo ontstond **Stand and deliver** oftewel het wat geromantiseerde verhaal van Jaime Escalante...

Geen computers!

Toen hij op Garfield college kwam om les in informatica te geven, constateerde Jaime Escalante tot zijn verbijstering dat er in het hele gebouw geen computer te vinden was! Bovendien waren zijn collega's gymnastiekleraren die wiskunde moesten geven aan leerlingen die even weinig getalenteerd als gemotiveerd waren. Hij ontdekte ook dat leerlingen drugs gebruikten en lid waren

van jeugdbendes. Er bestond een zo verregaande laksheid, dat het Ministerie van Onderwijs overwoog de school te sluiten... Eén van zijn collega's had gewed dat hij van werk zou veranderen als het Jaime lukte verandering te brengen in die wanhopige situatie. Jaime was vastbesloten die uitdaging tot een goed einde te brengen!

Hij maakte gebruik van op z'n minst revolutionaire methodes en zorgde ervoor dat de in het begin onderontwikkelde Chicano's verbluffende studieresultaten behaalden. Hij ging ervan uit dat het moeite kost wiskunde te leren en hij eiste dat zijn leerlingen eerst een contract tekenden, waarin ze zich zonder beperking onderwerpen aan de erg strenge regels die hij hen oplegde. Terwijl de andere leraren hen er met moeite toe konden brengen een tekst van één pagina te lezen, wist Escalante ze

zover te brengen dat ze meer dan 30 uur per week aan huiswerk besteedden. Hij bracht ze ook op andere punten nauwkeurigheid bij en het lukte hem zelfs hen ertoe over te halen hun vrije tijd aan hun schoolwerk op te offeren!

Aan het einde van het schooljaar waren een stuk of twintig van die rotjochies prima in staat opgeven te maken op het bijzonder hoge niveau van het nationaal wiskundekampioenschap. Die examens zijn zo zwaar, dat het een school zelden lukte meerdere kandidaten in te schrijven en dat gewoonlijk niet meer dan één op vijftig leerlingen slaagt. Maar geen enkele leerling die Jaime inschreef, zakte; zes van hen behaalden zelfs het maximum aantal punten. Hun triomf was van korte duur. De examencommissie vertrouwde het niet en nadat ze de examenformulieren nauwkeurig bestudeerd hadden, beschuldigden ze de leerlingen van Garfield van bedrog. Ze werden allemaal gediskwalificeerd. Woedend over zulke schandalige vooroordelen protesteerde Jaime. Tevergeefs! De commissie bleef bij haar oordeel. De ongelukkige leerlingen konden zich alleen bij de beslissing van de jury neerleggen of een nieuw examen afleggen. Welke beslissing ze namen? Dat kun je in de bioscoop zien...

Een goed voorbeeld

«Deze tieners waren ver-

plicht hun onschuld te bewijzen en dat leek me een prachtig plot voor een film,» zegt Ramon Menendez, de scenarioschrijver-regisseur van de film die op deze gebeurtenissen gebaseerd is. «Het is trouwens zeer waarschijnlijk dat ze alleen beschuldigd werden omdat ze van een school als Garfield college kwamen en Spaansklinkende namen droegen. Volgens mij had de beslissing van de jury duidelijk racistische trekken.»

Het schandaal had al eerder de aandacht van diverse filmproducenten getrokken, maar Jaime Escalante had steeds geweigerd een filmversie van zijn belevenissen te laten maken. Hij zag niet in waarom zijn leven en zijn onderwijsmethoden de mensen zouden interesseren. Vooral wilde hij ook niet dat de ongelukkige gebeurtenissen uit het verleden weer opgerakeld zouden worden. Maar Menendez was zo vasthoudend, dat Escalante zich tenslotte over liet halen. Eén argument was voor hem voldoende: misschien is er ergens een joch dat, nadat hij de film gezien heeft, niet rust voordat hij hetzelfde doel bereikt heeft! Escalante waar-schuwde dat hij volstrekt geen tijd had om aan het schrijven van het scenario mee te werken. Hij zei: «Mijn leerlingen hebben al mijn aandacht nodig. De taak die ik op me genomen heb, moet ik afmaken.»

«We wisten niet veel van Jaime,» gaat co-scena-

rioschrijver Tom Musca verder. «We wisten alleen dat hij een ongebruikelijke methode hanteerde. Ik ben zelf les gaan geven. Maar ik bereikte op geen stukken na dezelfde resultaten en wat betreft de persoon van Escalante was ik toen nog niet veel verder. Ik heb hem tenslotte een voorlopige versie van het scenario laten lezen en hij was bereid daar de noodzakelijke wijzigingen in aan te brengen.»

Na Miami Vice

Welke acteur kon op een geloofwaardige manier gestalte geven aan Jaime Escalante? Vanaf het begin werd gedacht aan Edward James Olmos, die de befaamde hoofdinspecteur Castillo in Miami Vice speelt. Hij had al in verscheidene verhalen over valse beschuldigingen meegespeeld. Bovendien hadden Escalante en hij enkele jaren eerder allebei dezelfde onderscheiding gekregen. De één voor zijn onderwijs, de ander voor zijn humanitaire werk. Olmos had bovendien net van zijn agent de krantenknipsels over de zaak toegestuurd gekregen. «Daar zit een mooie film in,» schreef hij! De vasthoudendheid van Menendez deed de rest...

De acteur had lange gesprekken met Jaime. Hij woonde ook verscheidene lessen bij. Daarna keek hij, soms achttien uur per dag, naar videofilms die opgenomen waren in Escalantes klas. Met behulp van make-up, die dagelijks twee uur in beslag nam, leek de acteur sprekend op zijn voorbeeld. Door intensieve

training kreeg hij eenzelfde atletische bouw en houding. De gelijkenis was zo frappant, dat sommige leerlingen zich vergisten. Ook Jaime zelf was duidelijk in verwarring.

Het was ook niet eenvoudig een acteur vinden om Angel te spelen, de straatjongen die moet kiezen tussen de bende waarvan hij aanvoerder is en het toekomstperspectief dat Escalante hem voorhoudt. Er werden meer dan honderd jonge acteurs getest. De rol ging uiteindelijk naar Lou Diamond Phillips. Hij vertelt: «Ik had met Olmos samengespeeld in Miami Vice. Hij vroeg me hoe oud de figuren waren die ik over het algemeen speel. Ik zei dat ik in *La Bamba* Ritchie Valens gespeeld had en die was pas zeventien. Hij zei toen dat hij werk voor me had en dat ik meteen Ramon Menendez moest bellen. Dat deed ik, zonder te weten waar het om ging! Toen ik eenmaal aangenomen was, namen ze me mee naar Los Angeles, waar Escalante les gaf. Ik kon met eigen ogen zien in wat voor omgeving die jongens leefden.»

Jean-Louis Lechat

Technische gegevens

Productie: American Playhouse Theatrical, gedistribueerd door Warner

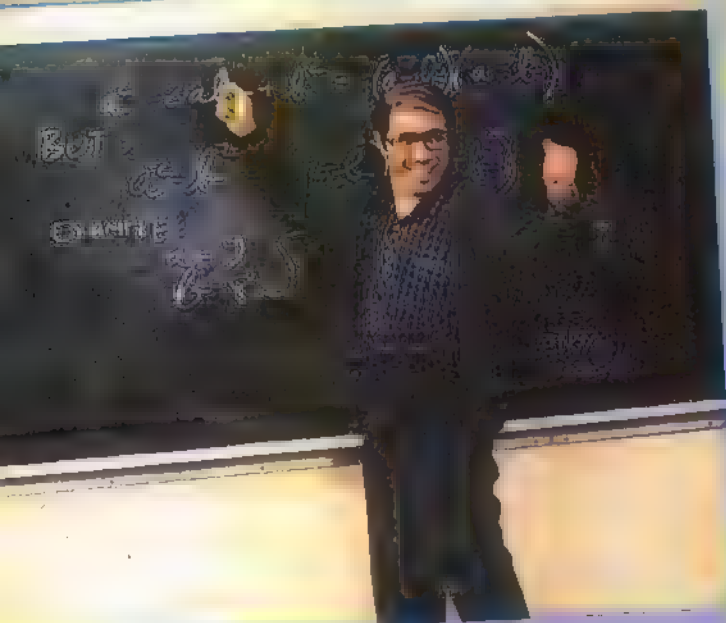
Regie: Ramon Menendez

Scenario: Ramon Menendez en Tom Musca

Camera: Tom Richmond

Muziek: Craig Safan

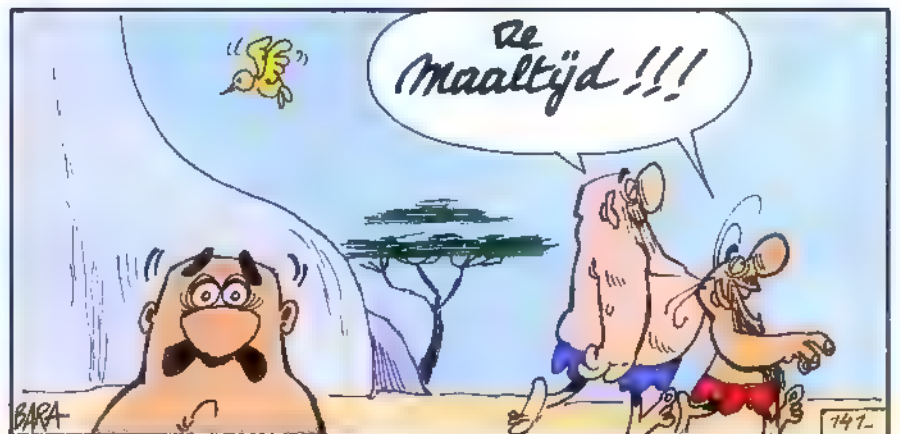
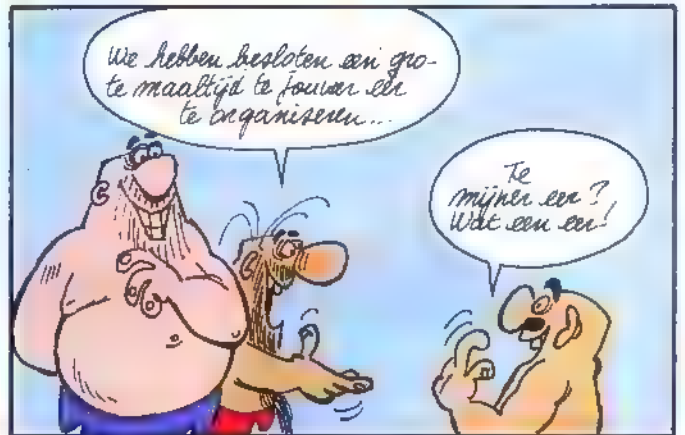
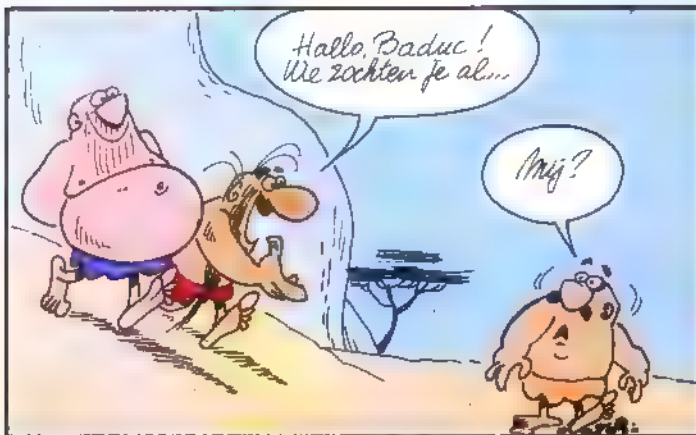
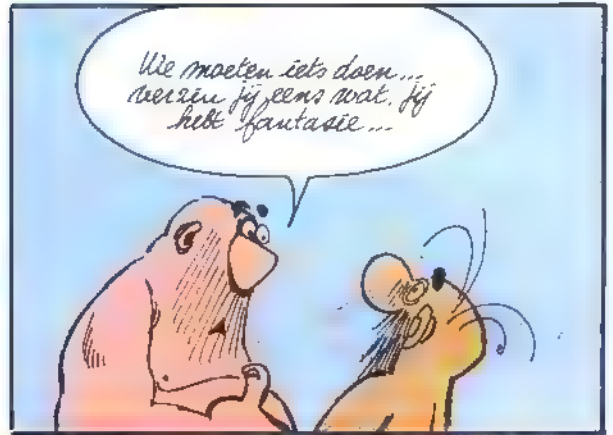
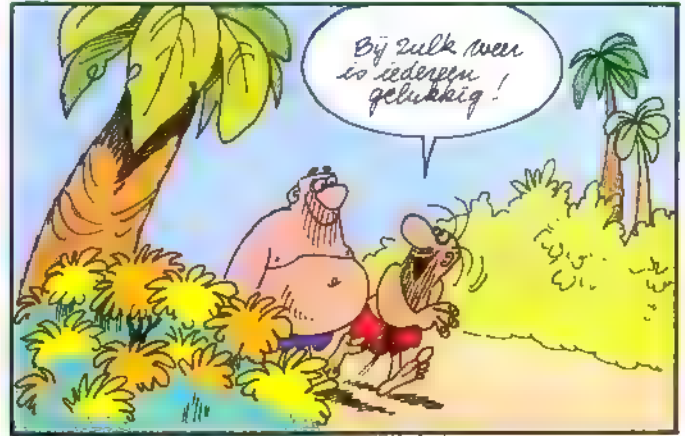
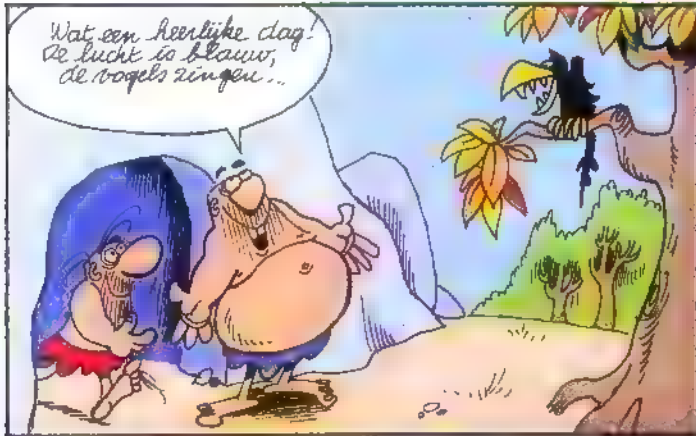
Akteurs: Edward James Olmos, Lou Diamond Phillips, Rosana de Soto, Andy Garcia, Daniel Villarreal, Mark Everett e.a.

in den beginne...

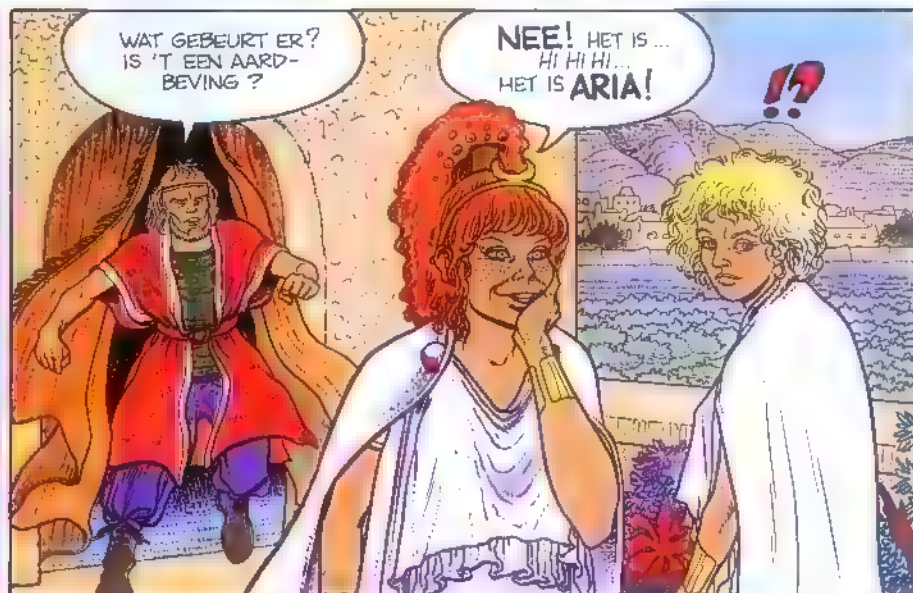
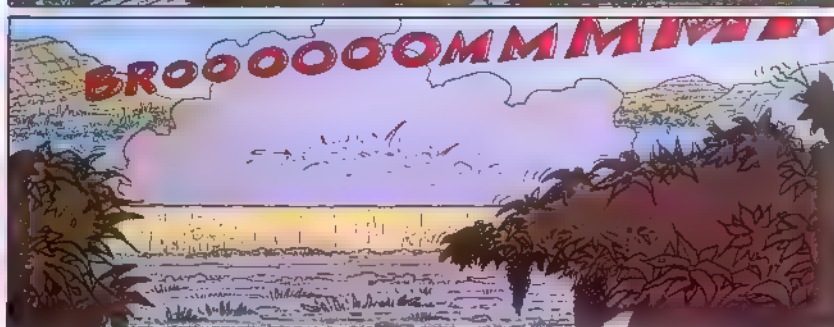
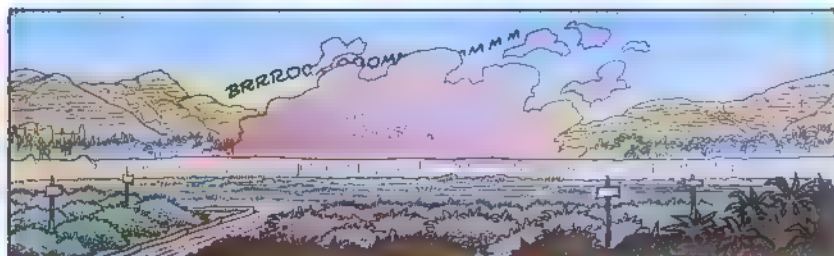
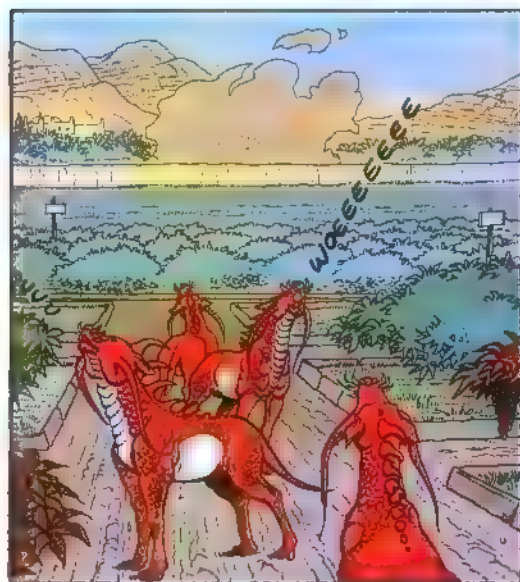
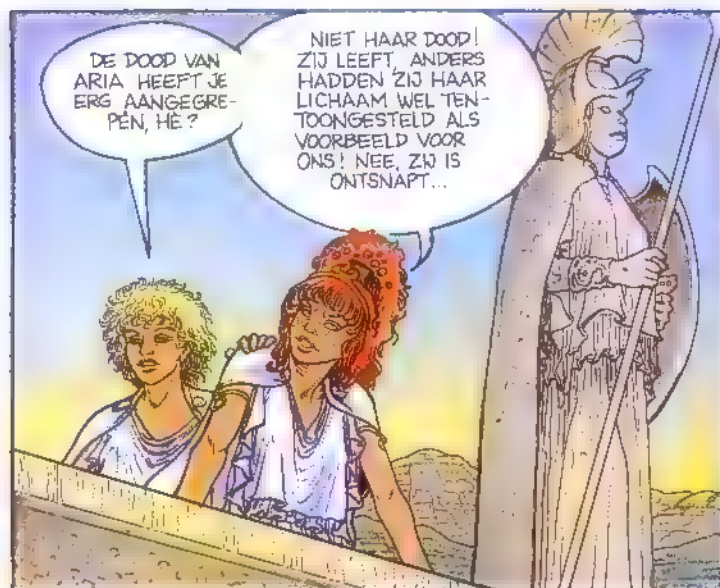
BARA

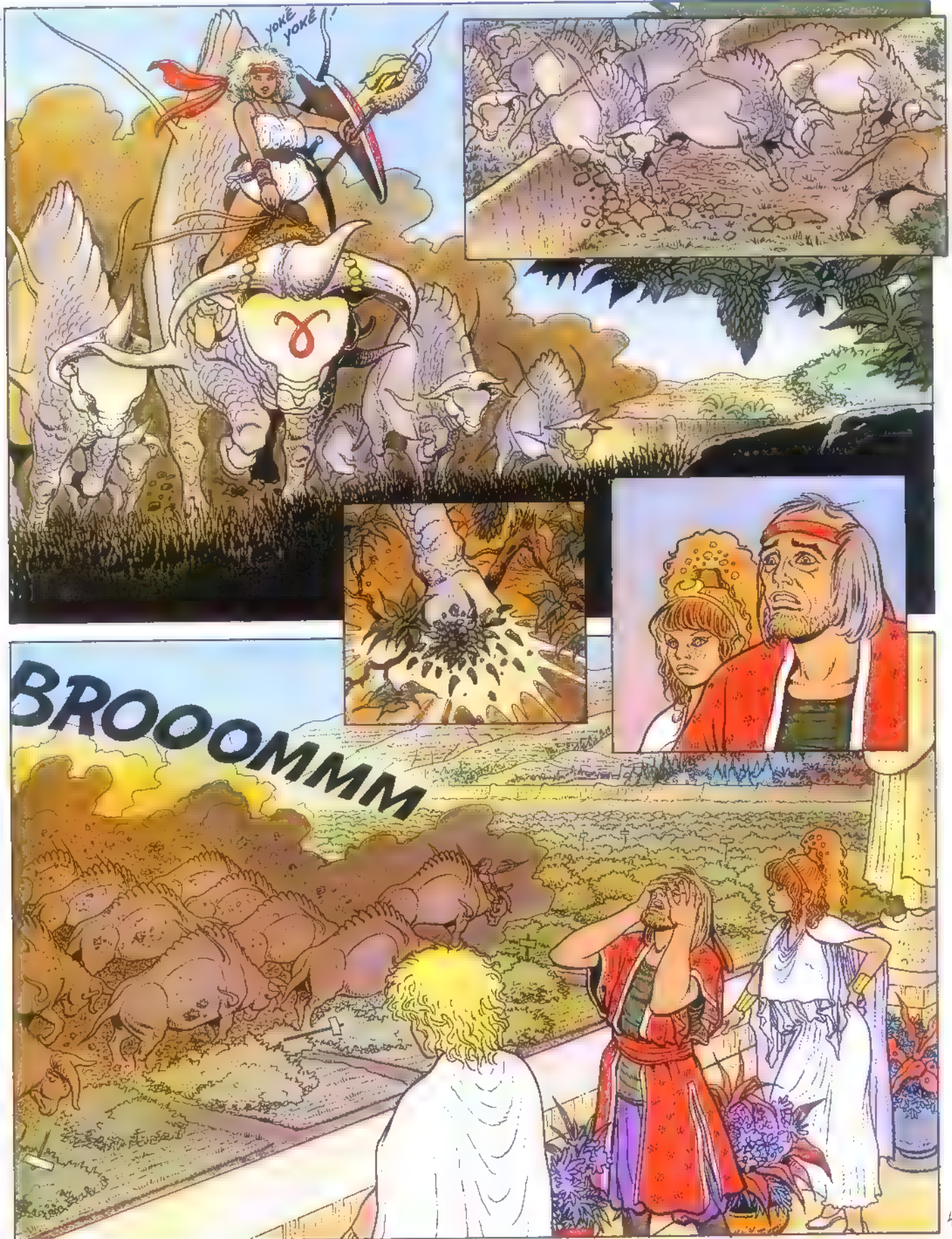

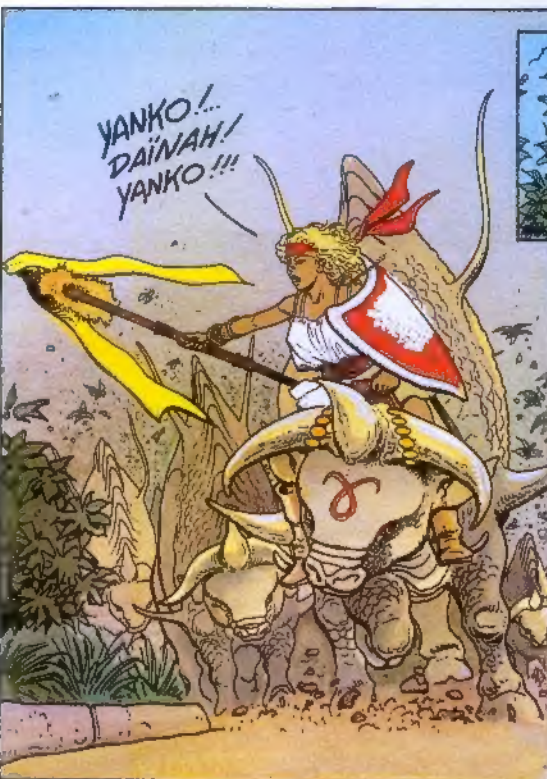
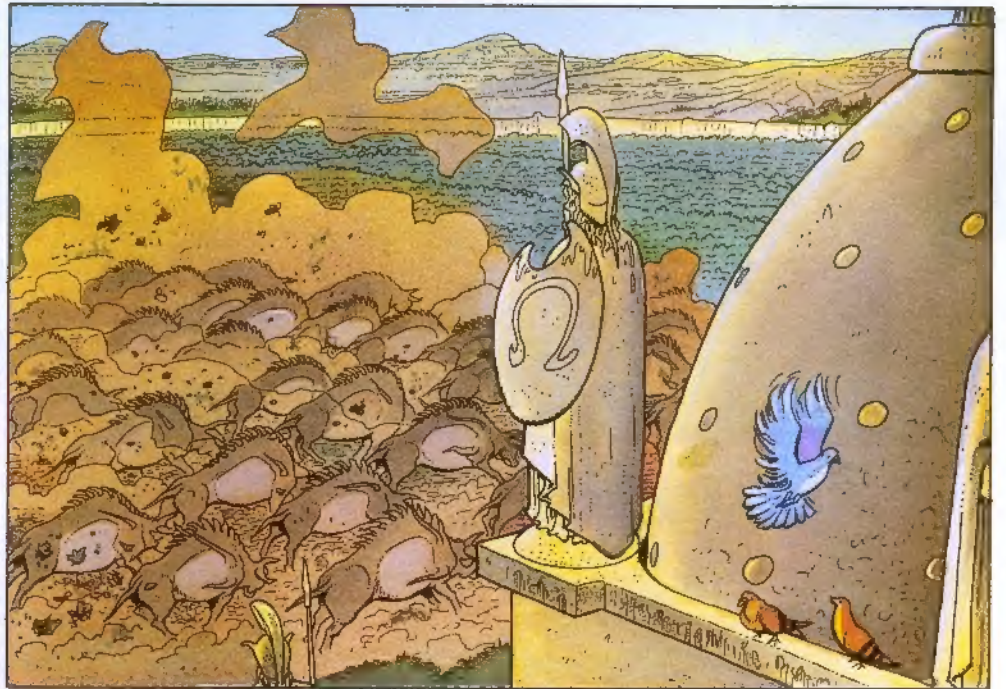
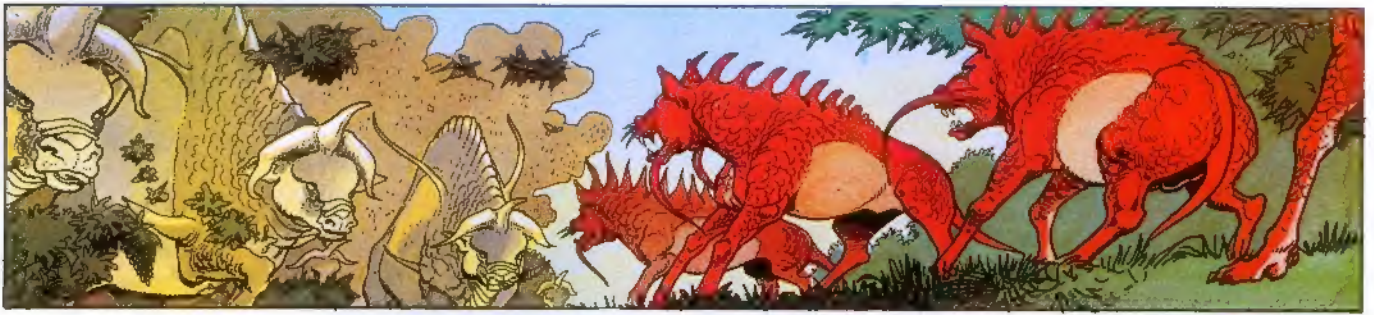

ARIA

SAMENVATTING: Door deze vreselijke vlekken, wordt Aria nog meer en meer prikkelbaar. Ondertussen, wordt de toestand in Orque-rolles langsom erger: de zieken komen op straat. Zelfs de priesters-zen beginnen na te denken over hun rol...

YANKO!
DAINAH!
YANKO!!!

GERUINEERD!
IK BEN GERUINEERD!
WAARAAN HEB IK DAT
TE DANKEN? WAT HEB
IK DE GODEN MIS-
DAAN?

WEET JE DAT
ECHT NIET?

ARIA

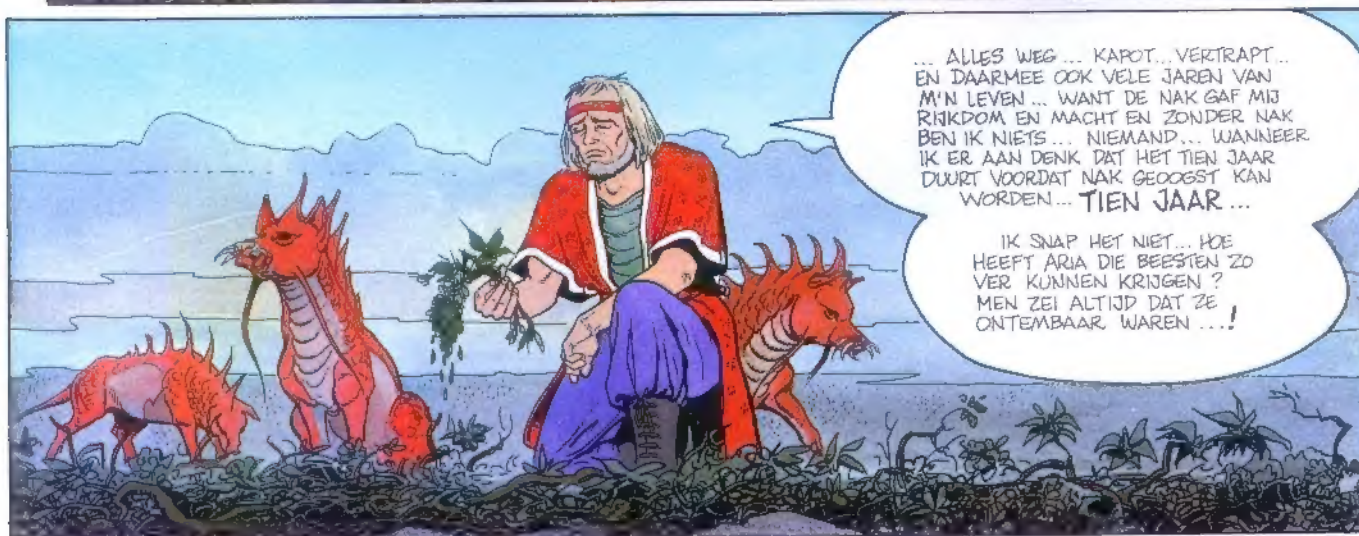
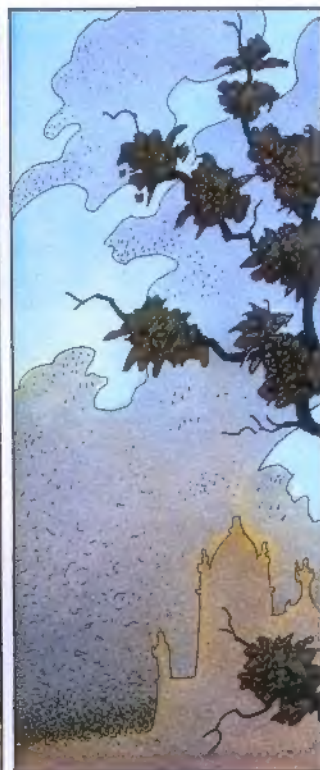
EEN SPANNEND VERHAAL
ENGELNOOG
MUN LAATSTE ALBUM
(LOMBARD UTG.)

FANTASTISCH,
ONTEMBARE
DIERTJES VAN ME /
WE GAAN HET WERK
NU AFMAKEN: ER NOG
EEN KEER OVERHEEN!
... MAAR NU LANG-
ZAAM... LATEN WE OP
ONZE MANIER VAN DE
NAK GENIETEN!...

JANKAË
YORKSAM!
SHANNNTI...

BRON

... ALLES WEG ... KAROT... VERTRAPT...
EN DAARMEE OOK VELE JAREN VAN
M'N LEVEN ... WANT DE NAK GAF MIJ
RIJKDOM EN MACHT EN ZONDER NAK
BEN IK NIETS ... NIEMAND... WANNEER
IK ER AAN DENK DAT HET TIEN JAAR
DUURT VOORDAT NAK GEDOOST KAN
WORDEN... TIEN JAAR ...

IK SNAP HET NIET... HOE
HEEFT ARIA DIE BEESTEN ZO
VER KUNNEN KRIJGEN ?
MEN ZEI ALTIJD DAT ZE
ONTEMBAAR WAREN ...!

wordt vervolgd

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 1070
Brussel telefoon: 02/5225600
Uitgever: Lucien Lottefier,
Theodore Rooseveltstraat 46
1040 Brussel
Hoofd-redactie Nederlandse
Editie: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: De Bièvre N.V.
Brasschaat

Abonnementsopgave voor België:

Per half jaar (26 nrs.) 885 Bfrs.
Lombard Uitgaven -
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Advertenties voor België: de
Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt tel. 02/5225600

**Abonnementsopgave/
klachten voor Nederland**

P.V.O.-abonnements service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 6 maanden:
f 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te
voren schriftelijke opgave via
wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging 4
weken vóór het einde van de
abonnementstermijn schriftelijk
opgeven
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Special Media b.v.
Postbus 3300
1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

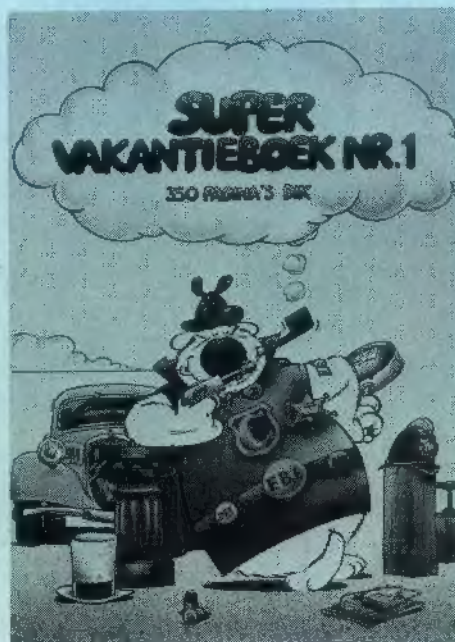
KUIFJE-NEDERLAND

Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon:
023-290190/290192/280712
Buitenlandse abonnementsprijs
op aanvraag.

Kado!

Als je nu een abonnement neemt op het weekblad
Kuifje.

Liefst **350 pagina's superdik vakantieboek** met al je
favoriete helden!

Regelmatig nieuwe verhalen van: Rik Ringers, Thorgal,
Brokkenmakers, Dommel, Jugurtha, Aria, Julie, Klaartje en
Cecile, Bob Morane, Vasco, Adler en vele anderen. Ook
elke week stripnieuwjes, een verhaal over je favoriete
popster of film.

Bon of briefkaart sturen aan P.V.O.: abonnementservice
Antwoordnr. 618 5126 ZH Gilze

**Ik abonneer mij tot wederopzegging op het weekblad Kuifje
(26 nrs. f 65,-; voor België 885,- Bfrs.)**

Naam:
Adres:
Postcode: plaats:
Telf.nr.

**Ik ontvang als welkomstgeschenk die dikke vakantie
pil**

Opletten leesportefeuillelezers svp niet in dit blad knippen,
maar bon overnemen of briefkaartje sturen.
(Belgische lezers kunnen deze bon in een envelop opsturen naar de
Lombard Uitgaven - dienst abonnementen - P.H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel,
en 885,- Bfrs. storten op onze Prk 000-0190916-20.)

DOMMEL

DUPA

"DOMMEL, JE BENT
ONWEERSTAANBAAR
EN LAAT ONS GIEREN!
(N° 17 - LOMBARD UITG.)"

